

การศึกษาบทบาทของผู้อุปการะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
ในการส่งเสริมการอ่าน เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน
ปีการศึกษา ๒๕๑๙

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมาน พลวิจิต

นายสมาน พลวิจิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๔ มีนาคม ๒๕๑๙

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะนิติศาสตร์ได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธาน

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบเรียงลงได้ก็เพราะผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิษณุ
ทัพบึง ประธานกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ เกษร สุพรรณพ่าย พิธีกรรมการ
ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษา ค้นคว้า และตรวจแก้ไขสำนวนภาษา
ผู้เขียนนิพนธ์ซึ่งในความอนุเคราะห์ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณ
ท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้เขียนได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจาก
ครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาสัยเป็นอย่างดี อาจารย์อรสา พงศ์ศรีเพียร
ก็ได้อนุเคราะห์โดยให้ยืมเครื่องคิดเลข อาจารย์สลัก ระงับพิศม์ ได้ช่วยอัดโรเนียว
จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยดี ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณครูประจำชั้นทุกท่าน
อาจารย์อรสา และอาจารย์สลักไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมาน พลวิทย์

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๔
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๔
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๕
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๕
๒	เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	๖
	อุปการะกับการอ่านของเด็ก	๖
	วิธีส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน	๘
๓	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๑๔
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๔
	ลักษณะและสภาพของกลุ่มตัวอย่าง	๑๕
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๑๘
	วิธีรวบรวมข้อมูล	๒๐
	การจัดกระทำกับข้อมูล	๒๐
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๑
	สภาพการอ่านของอุปการะ	๒๑
	ความคิดเห็นของอุปการะเกี่ยวกับการอ่าน	๒๘
	สภาพการอ่านของเด็ก	๓๑
	วิธีการและปัญหาของอุปการะในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	๓๔
	เปรียบเทียบวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	
	ระหว่างอุปการะที่มีอาชีพและรายได้ต่างกัน	๓๕

บทที่	หน้า
๕ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๔
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๔๔
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๔๔
สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า	๔๐
อภิปรายผล	๔๕
ข้อเสนอแนะ	๔๘
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป	๖๐
บรรณานุกรม	๖๑
ภาคผนวก	๖๕

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ	๑๕
๒	จำนวนผู้ปกครองว่าแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๕
๓	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามความรู	๑๖
๔	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล	๑๗
๕	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก	๑๘
๖	จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย	๑๙
๗	การรับหนังสือพิมพ์	๒๑
๘	ความสม่ำเสมอในการอ่านหนังสือพิมพ์	๒๒
๙	สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์	๒๓
๑๐	การรับหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน	๒๔
๑๑	ความสม่ำเสมอในการอ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน	๒๔
๑๒	สถานที่อ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน	๒๕
๑๓	วิธีที่ผู้ปกครองได้หนังสือเล่มละๆมาอ่าน	๒๖
๑๔	ปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน	๒๖
๑๕	ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่าน	๒๘
๑๖	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อที่หรือผลเสียของการอ่าน	๒๙
๑๗	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อที่เด็กได้รับจากการอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียน	๒๙
๑๘	วิธีที่ผู้ปกครองใดเมื่อจะให้เด็กอ่านหนังสือ	๓๑
๑๙	ประเภทของหนังสือที่เด็กอ่าน	๓๒
๒๐	วิธีที่เด็กได้หนังสือมาอ่าน	๓๒
๒๑	สาเหตุที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ	๓๓
๒๒	วิธีการที่ผู้ปกครองใช้ส่งเสริมการอ่านของเด็ก	๓๔
๒๓	ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	๓๕

ตาราง

หน้า

๒๔	เปรียบเทียบวิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน	๓๖
๒๕	เปรียบเทียบวิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่างกัน	๓๙
๒๖	เปรียบเทียบปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน	๔๓
๒๗	เปรียบเทียบปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่างกัน	๔๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศต้องอาศัยการพัฒนาบุคคลในประเทศเป็นสำคัญ ถ้าบุคคลไม่พัฒนาแล้ว ประเทศชาติจะพัฒนาได้อย่างไร หลักการพัฒนาตัวเองที่สำคัญที่สุดคือ ต้องเป็นผู้รักการอ่านหนังสือ ชอบคนควาและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ การแสวงหาความรู้และการอ่านหนังสือเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ชีวิตของคนเราสมบูรณ์และมีค่า การสร้างสังคมประชาธิปไตยก็เหมือนกัน จะสำเร็จได้ก็เพราะประชาชนคนตัว มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง และสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นฟังได้ ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายหรือหลักการดีเพียงใดก็ตาม ถ้าประชาชนไม่สนใจเสียแล้วก็ย่อมไม่มีประโยชน์อะไร สังคมประชาธิปไตยจะดำรงและเจริญได้ก็เพราะประชาชนชวนชวหาความรู้และค้นคว้าอยู่เสมอ ซึ่งก็หมายความว่า สังคมประชาธิปไตยจะดำรงอยู่ได้ก็เพราะประชาชนรักการอ่านหนังสือนั่นเอง (ประทีป สยามชัย, ๒๕๑๓ : ๖)

หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้ศึกษา และเพียรพยายามบันทึกไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์มากจนประมาณมิได้ในแง่ที่เป็นขอเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์ (ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๕๑๕ : ๑) หนังสือเป็นภาษาของใจที่เชื่อมโยงระหว่างคนคนหนึ่งกับผู้อื่น ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดปัญญาและความรู้กว้างขวางแล้ว หนังสือยังช่วยสร้างสุขภาพจิตในผู้อ่านโดยทำให้เกิดความสุข เข้าใจตัวเอง และรู้จักคิดแปลกแก้ไขตัวเองอีกด้วย (เจริญ วัฒนสุชาติ, ๒๕๐๘ : ๒๗๓) ถ้าจะกล่าววหนังสือมีอิทธิพลต่อชีวิตก็ย่อมจะกล่าวได้ เพราะนอกจากจะมีอิทธิพลในการให้แนวทางในการคิดและให้ความรู้แล้ว ยังให้ความอิมaginationแตกต่างไปจากความอิมaginationเกิดจากการกิน หรือการดื่ม หรือการเสพอื่นๆ เพราะเป็นการให้ความอิมaginationที่ยากแก่การประมาณหรือซึ่งดวงวามากน้อยหรือ

ลึกซึ้งเพียงใด (รัฐจวน อินทรกำแหง, ๒๕๑๖ : ๓๐) หนังสือเป็นเสมือนเพื่อนคุยของเรา เราจะใคร่รู้จักกับบุคคลที่น่าสนใจเป็นร้อยเป็นพันที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นศิลปิน กวี นักท่องเที่ยว นักจดจูง นักปรัชญา นักวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ถ้าเราอ่านหนังสือ เราสามารถที่จะท่องเที่ยวไปได้ทุกกาลและเทศะ เพราะในหนังสือนั้นจะมีสิ่งซึ่งเป็นทั้งความคิด ความฝัน และความหวังของมนุษย์

การเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดเห็น ความรู้อย่างเหล่านี้ อาจใช้วิทยุ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์เป็นสื่อก็ได้ แต่วิทยุก็ดี โทรทัศน์ก็ดี ภาพยนตร์ก็ดี จะช่วยได้เฉพาะประเทศอุตสาหกรรมใหญ่เท่านั้น สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาเห็นได้ชัดว่า หนังสือมีประโยชน์ไ้มากกว่า เพราะเราอาจจะอ่านหนังสือที่หนักได้โดยไม่ต้องอาศัยไฟฟ้า แบตเตอรี่ หรือเครื่องกลไกอย่างอื่น โรเบิร์ต เอสคาร์พิต (Robert Escarpit) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสได้กล่าวในที่ประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การศึกษา สหประชาชาติว่า หนังสือยังเป็นสิ่งธรรมดาสามัญที่สุด ราคาถูกที่สุด และเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ผลมากที่สุด เท่าที่มนุษย์ใดเคยคิดค้นขึ้นมา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า หนังสือเป็นรากฐานของกรรมวิธีในการพัฒนาโดยตลอด (วารณี ทองมา, ๒๕๑๕ : ๑๕)

ที่ประชุมสมัชชาครั้งที่ ๑๖ ขององค์การศึกษา สหประชาชาติ ได้ลงมติว่า ให้กำหนดเอาปี ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ (International Book Year) ทั้งนี้ก็เพราะที่ประชุมได้ความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ถ้อยคำซึ่งขีดเขียนลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรมีความสำคัญต่อความเจริญของอารยธรรมแห่งมนุษยชาติ หนังสือ วารสาร และวัสดุอื่นๆซึ่งใช้เป็นเครื่องมือแสดงความคิดเห็นนั้นมีบทบาทสำคัญในชีวิตคนสังคม และพัฒนาทางสังคมของมนุษย์ หนังสือมีหน้าที่สำคัญที่จะทำให้เกิดอุปสงค์ขององค์การศึกษา สหประชาชาติ เป็นจริงขึ้นมาได้ ด้วยเหตุนี้ ทางองค์การศึกษา สหประชาชาติ จึงได้ชักชวนให้ประชาชนตระหนักถึงบทบาทของหนังสือที่มีต่อสังคม โดยมีการดำเนินการหลายด้านด้วยกัน การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดแก่เด็กก็เป็นการดำเนินงานที่สำคัญด้านหนึ่งด้วย (แมนนาส ขวลิขิต, ๒๕๑๕ : ๖๔ - ๗๓)

การที่จะให้คนรักการอ่านหนังสือนั้นจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้อ่านหนังสือตั้งแต่วัยยังเป็นเด็ก เพราะความสามารถในการอ่านนั้นมีไว้สิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด แต่จะต้อง

มีการฝึกฝนกันเป็นเวลานาน ท่านเองเคยกับการเล่นไวโอลิน คนที่สามารถเล่นได้จึงเป็นนักไวโอลินชั้นนำ จะต้องฝึกหัดเองมาเป็นเวลานานนี้ เด็กก็เช่นกัน หากไม่ได้เริ่มต้นการอ่านหนังสือตั้งแต่อายุน้อยแล้ว เราก็คงได้ยากเหลือเกินว่า เขาจะเห็นความสำคัญของหนังสือในภายหลัง (McColvin, 1961:14) ทั้งนี้เพราะว่า ในปัจจุบันนอกจากหนังสือแล้ว ยังมีสื่อกลางอื่นๆ ที่จะให้ความรู้และความบันเทิงแก่เรา เช่น ภาพยนต์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งสื่อเหล่านี้มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดึงดูดความสนใจของเด็กไปจากการอ่านหนังสือ นอกเสียจากว่าเป็นเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านอยู่ก่อนแล้ว หลังจากที่เด็กจบจากโรงเรียนไป หน้าที่การงานก็เขามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น นิสัยรักการอ่านเท่านั้นที่จะช่วยให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าด้วยหนังสือได้

การพัฒนาและเสริมสร้างเยาวชนที่ดีของชาติเอาไว้เสียแต่วันนี้ เท่ากับเป็นการหาหลักประกันสำหรับความอยู่รอดของชาติในวันข้างหน้า นอกจากจะมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ ภูมิปัญญา และความสามารถของเยาวชนแล้ว ยังจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องความรู้สึกทางชาตินิยม อุดมคติ พฤติกรรมในแนวทางประชาธิปไตย ศีลธรรม จริยธรรม สุขภาพอนามัย ค่านิยมทางสังคม และทัศนคติต่างๆ ให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง การพัฒนาเยาวชนเสียแต่วันนี้เพื่อรับใช้ชาติบ้านเมืองในวันข้างหน้าจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากเยาวชนของเราในวันนี้ไม่ได้เตรียมตัวให้พร้อมเพื่อเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นผู้นำที่ดีของสังคมในวันข้างหน้าแล้ว ความหวังที่จะเห็นประเทศชาติของเราเข้มแข็ง มีความเจริญก้าวหน้า เติบโตก้าวหน้าไปพร้อมกับประเทศที่เจริญและพัฒนาแล้ว ย่อมเป็นสิ่งที่เราหวังได้ยาก (ประยูร พรหมพันธุ์, ๒๕๑๖ : ๓๐ - ๓๒) ประเทศไทยเราเป็นประเทศเล็ก เราจะอยู่ได้ด้วยการสร้างพลังปัญญาของชนในชาติ คือสร้างคุณภาพทางสติปัญญาของคน และหนังสือเท่านั้นที่จะช่วยได้ (ประทีป สยามชัย, ๒๕๑๓ : ๖, ๔๑)

ดังนั้น การคิดหาหนทางส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านและซาบซึ้งในคุณค่าของหนังสือจึงเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรกระทำ ควรเป็นเสมือนแนวทางทางชีวิตของเขาให้เดินไปสู่อนาคตอันสดใส หรืออีกนัยหนึ่ง ถ้าจะพูดให้เหมาะกับสมัยนิยมเดี๋ยวนี้ก็กล่าวได้ว่า การชักจูงให้เด็กเข้าใจและมองเห็นคุณค่าของหนังสือนั้นเป็นวิธีการพัฒนาคนที่แนบเนียนและงดงามวิธีหนึ่งที่เดียว (พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เชอ กรมหมื่น, ๒๕๑๐ : ๒๕๔ - ๒๕๕)

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
๒. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาในเรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอย่างไรบ้าง
๓. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันในเรื่องอาชีพและรายได้ มีวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างไร
๔. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาในเรื่องการอ่านอย่างไรบ้าง
๕. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนอ่านหนังสือและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะมีความสำคัญต่อการวางรากฐานการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและวิธีการต่างๆของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งจะมีความสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ช่วยให้โรงเรียนทราบฐานะและปัญหาทางบ้านบางประการของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนได้ดีขึ้น
๒. ช่วยให้บรรณารักษ์ได้ทราบสภาพของการอ่านหนังสือที่บ้านของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้บรรณารักษ์ได้เห็นแนวทางในการร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือของนักเรียน
๓. ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือของผู้ปกครอง เช่น กองการศึกษาผู้ใหญ่ หอสมุดประชาชน ได้ตระหนักถึงปัญหาและความต้องการในด้านการอ่านหนังสือของผู้ปกครองนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. ศึกษาจากข้อมูลของนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาลย์ ปีการศึกษา ๒๕๑๗
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองที่อ่านหนังสือออก และการสัมภาษณ์สำหรับผู้ปกครองที่อ่านหนังสือไม่ออก
๓. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำกัดขอบเขตอยู่ในความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. นิสัยรักการอ่านจะต้องได้รับการปลูกฝังจึงจะเกิดขึ้นในตัวนักเรียน วิธีการส่งเสริมการอ่านก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะปลูกฝังนิสัยดังกล่าว และสิ่งแวดล้อมทางบ้านหรือผู้ปกครองย่อมมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยนี้
๒. ถือว่าคำตอบและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนตอบในแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์นั้น เป็นคำตอบตามความเป็นจริงและเชื่อถือได้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่นักเรียนท่านก้อยู่ด้วยซึ่งอาจจะเป็นพ่อ แม่ หรือญาติพี่น้องก็ได้
๒. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาลย์ ปีการศึกษา ๒๕๑๗
๓. การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาส และแนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ ทั้งเพื่อความบันเทิงและศึกษาหาความรู้
๔. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การชอบอ่านหนังสือมาก รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน รู้จักพักผ่อนหย่อนใจโดยการอ่าน และมีรสนิยมนิสัยในการอ่าน

เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ผูกครองกับการอ่านของเด็ก

หากจะตั้งคำถามว่า เด็กอ่านเมื่อไร คำตอบที่ง่ายก็คือ เมื่อเด็กพร้อม ความพร้อมในที่นี้คือ ความรู้สึกเต็มใจที่จะรับ ความพร้อมของเด็กจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติจากการสนใจจากผู้ใหญ่ซึ่งไม่ใช่การบังคับ เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมหรือครอบครัวที่มีผูกครองเป็นผู้อ่าน นักสะสมหนังสือ ย่อมมีโอกาสดีกว่าเด็กที่ห่างไกลจากสิ่งเหล่านี้ ในทำนองเดียวกัน เด็กที่เคยเข้าถึงกับด้อมมาตั้งแต่เล็กย่อมซึมซาบในสำเนียงของรอยกรอง และถอยคำไปที่ละน้อยๆ หรือเด็กที่โตขึ้นพอฟังความรู้เรื่อง ผู้ใหญ่ก็เล่านิทาน นิยาย ให้ฟังบ้าง เล่าเรื่องจากหนังสือบ้าง เมื่อเด็กได้ฟังบ่อยๆ ก็จะรู้สึกถึงความสนุก ความตื่นเต้น ความเบิกบานที่เด็กได้รับจากการฟังนิทาน นิยาย หรือเรื่องที่เล่าจากหนังสือ จะกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากรู อยากรูเองต่อไปข้างหน้า ฉะนั้น ความพร้อมของเด็กจะเกิดขึ้นเมื่อไรและอย่างไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดหรือผูกครองเด็กอยู่มากทีเดียว (รัฐจวน อินทรกำแหง, ๒๕๑๙ : ๒๒ - ๒๓)

มีตัวอย่างหนึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิดหรือผูกครองนั้น มีส่วนช่วยให้เด็กรักการอ่านต่อไปเป็นอย่างมาก เช่น

อังคาร กัลยาณพงศ์ (ศ. อรฤดี, ๒๕๑๖ : ๑๐๖) ได้ให้สัมภาษณ์วารสาร ดลนา ดังคำให้สัมภาษณ์ตอนหนึ่งว่า "ความรักกาพย์กลอนนั้นมีมาตั้งแต่ยังเด็กๆ ผมเริ่มอ่านกาพย์กลอนจริงๆ ตอนประถมปีที่ ๔ อ่านนิราศพระปฐมของกรมหลวงวงศาธิราชสนิท จนจบ ที่บ้านผมมีหนังสือทุกชนิดอ่าน เช่น กาพย์ห่อโคลงเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร ประพาสธารทองแดง อะไรเหล่านี้ เรียกได้ว่า ผมได้รับความรู้ครั้งแรกจากเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร จากกรมหลวงวงศาธิราชสนิท แต่ที่มากที่สุดก็จากรามเกียรติ์ แม่ผมชอบอ่านรามเกียรติ์"

พระยาอนุนามราชชนดิได้เล่าให้สุลักษณ์ ศิวรักษ์ ฟังว่า พ่อของท่านเป็นผู้อ่านและนักสะสมหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือนิราศซึ่งซื้อจากโรงพิมพ์ของหมอมสุมิตทุกเรื่อง

พอชอบเล่าเรื่องพระอภัยมณีให้ฟังเสมอ แม้แต่บางเรื่องซึ่งคนไม่ค่อยรู้จักกัน เช่น เรื่อง
ขริ้วเตาะ เรื่องซานพระศรี ซอกเล่าให้ฟัง ที่หาเมื่อเรื่องเขียนให้คนรุ่นหลังได้รู้จักก็เพราะ
ความรักที่ไฉ่ฟังจากพ่อและหนังสือของพ่อตัวเอง (สลักขณ ศิวรักษ์, ๒๕๑๒ : ๑๑ - ๑๕)
แล้วท่านยังได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนีไว้ในหนังสือพื้นความหลัง ดังมีข้อความตอนหนึ่งว่า
"ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ที่ตนเองสนใจเรื่องอ่านหนังสือสืบจากนิสัยของบิดาเป็นปฐมเหตุ
เพราะท่านเป็นคนชอบหนังสืออยู่ก่อน เมื่ออ่านอะไรแล้วก็มักเล่าให้ข้าพเจ้าฟัง พร้อมทั้ง
ความเห็นของท่านทางศิลปะ" (อนมานราชน, พระยา, ๒๕๑๐ : ๓๕๕)

ปวย อังภากรณ (ปวย อังภากรณ, ๒๕๑๐ : ๓๕ - ๔๐) ได้เล่าถึงสาเหตุที่
ตนเองรักการอ่านหนังสือว่า เมื่อครั้งเป็นเด็กเพิ่งอ่านหนังสือออก ถูกยัดใส่ให้อ่านหนังสือ
ให้ฟังเสมอ ครั้นอ่านมากๆ เขาก็รู้สึกสนใจไปเอง ถึงแม้วางครั้งยัดไม่ได้ใส่ให้อ่านก็
ตาม และสาเหตุอีกประการหนึ่งคือ แม่มักจะชมให้คนอื่นฟังเสมอว่า มีลูกที่ดีเป็นคนชอบอ่าน
หนังสือ คำชมของแม่ทำให้เกิดความปลื้มใจ จึงรักการอ่านหนังสือมาตั้งแต่เป็นเด็ก

ปัจจุบันนี้ ผู้ปกครองมักไม่ใคร่สนใจปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก บ้านขาด
หนังสือ ถึงแม่ว่าจะมีผู้ปกครองที่ใคร่รับการศึกษาลดรายเดือนส่งหนังสือไว้ที่บ้าน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งหนังสือเกี่ยวกับเด็กก็ตาม แ่แต่คิดตามส่วนแล้วเป็นจำนวนน้อยมาก ผู้ปกครอง
ส่วนใหญ่ไม่มีหนังสือไว้ให้เด็กอ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองขาดความสนใจในหนังสือ
หรือเพราะมีรายได้น้อยเพียงพที่จะซื้อหนังสือได้ โดยปกติแล้ว แต่ละครอบครัวดวงทนใน
เรื่องการซื้อหนังสือนั้นน้อยมาก จะซื้อก็เฉพาะหนังสือเรียนของเด็กตามที่โรงเรียนบังคับให้
ซื้อเท่านั้น ส่วนหนังสืออื่นๆแทบจะไม่ได้อะเลย (ประทีป สยามชัย, ๒๕๑๓ : ๔๑)
ผู้ปกครองที่เป็นเกษตรกรอยู่ในชนบทมักจะมีวิทยุหิ้วไว้รับฟังเพลงลูกทุ่ง หรือลิเก ในขณะที่
ทำงานควย เมื่อกลับถึงบ้านจึงไม่สนใจศึกษาเรื่องใดอีก สำหรับผู้ที่อยากอ่านก็ไม่มีไฟฟ้า
ให้อาศัยอ่านก็มี ทั้งยังกลัวอันตรายจากโจรผู้ร้ายจึงดับไฟเข้านอนกันตั้งแต่หัวค่ำก็มี
ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลและครอบครัวอยู่ในฐานะยากจน ไม่อาจจะซื้อ
หนังสือมาอ่านได้ ยิ่งต้นทุนการผลิตหนังสือและราคาสินค้าต่างๆสูงขึ้นทุกปี ก็ยิ่งทำให้คน
ส่วนใหญ่สามารถซื้อหนังสือได้น้อยลงตามลำดับ (กำธร สติกรกุล, ๒๕๑๕ : ๔๔)

สำหรับผู้ที่อยู่ไกลตัวเมือง อาจจะมีปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือหาหนังสืออ่านโดยยากหรือ

ไม่มีหนังสือจะอ่าน แต่สำหรับผู้ที่อยู่ในเมืองแล้วหาหนังสืออ่านได้ง่าย ซึ่งพวกนี้ก็มักจะไม่
คอยอ่านเหมือนกัน โดยอ้างว่าไม่มีเวลาอ่าน ความจริงแล้ว เวลาว่างสำหรับอ่านหนังสือ
นั้นมี เช่น เวลาก่อนนอน เวลารอรถประจำทาง รอทางตัดผม คอยนัด เป็นต้น ดังนั้น
จึงควรวางหนังสือไว้ในที่ที่มองเห็น ช่มช้อย ขอบนอน เพื่อจะได้หยิบฉวยมาอ่านได้ง่ายๆ
หรือเมื่อแต่งตัวจะไปทำงานจะต้องไม่ลืมหาหนังสือเล่มเล็กๆถือติดมือไปด้วย (สมบัติ
พลายน้อย, ๒๕๑๓ : ๒๗ - ๓๑)

คนไทยยังไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ การปลูกฝังนิสัยนี้ยังไม่ได้ทำกันจริงจัง
ในโรงเรียน การสร้างนิสัยรักการอ่านหนังสือเมื่อออกจากโรงเรียนแล้วทำได้ยากมาก
ความสนใจอ่าน สนใจหาความรู้จึงไม่มีเท่าที่ควรจะเป็น (กำธร สติรกุล, ๒๕๑๕ : ๔๕)
การปลูกฝังนิสัยนี้ถ้าทำได้ควรปลูกฝังเสียตั้งแต่ยังเป็นเด็ก โดยให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือ
ตั้งแต่อ่านเขาโรงเรียน และเมื่อเด็กเขาเรียนแล้ว ผู้ปกครองก็ควรหาหนังสือไว้ให้เด็ก
ได้อ่านเสมอๆ คือส่งเสริมให้เด็กเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เด็กที่
ผู้ปกครองส่งเสริมให้อ่านหนังสือนั้นมักทำคะแนนได้ดีและรักการอ่านหนังสือมากกว่าเด็กที่
ผู้ปกครองไม่ส่งเสริม (ประทีป สยามชัย, ๒๕๑๓ : ๔๒)

ทางบ้านมีส่วนช่วยวางรากฐานในการอ่านหนังสือของเด็กได้เป็นอย่างดี
จะสังเกตได้ว่า เด็กที่มาจากบ้านที่มีผู้ปกครองเป็นนักอ่านและนักสะสมหนังสือ มักจะรู้จัก
เลือกอ่านหนังสือดีๆ และรักการอ่านเป็นพิเศษ (ทวี มุขระโกษา, ๒๕๑๐ : ๑๔๔)
ถ้าย่านเด็กมีหนังสือชนิดใด เด็กก็มักอ่านหนังสือชนิดนั้น เด็กที่อ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนา
บ่อยๆ มักจะมีหนังสือเกี่ยวกับศาสนาอยู่ที่บ้าน ความสนใจของผู้ปกครองต่อเด็กก็มีอิทธิพลต่อ
ความสนใจของเด็ก กล่าวคือ ผู้ปกครองที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่เอาใจใส่เด็ก หรือไม่มี
เวลาเอาใจใส่ เพราะมัวแต่กังวลหาหาเงินจนลืมนึกถึงเด็ก เด็กๆ ก็มักไม่สนใจหนังสือ
แต่จะดูโทรทัศน์ หรือไปเที่ยวเล่น บางบ้านเด็กไม่มีเวลาเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน
ถึงจะสนใจก็คงไม่ได้อ่าน (วรณี สุนทรเวช, ๒๕๑๐ : ๑๑๙) นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอื่นๆ
คอยขัดขวางการอ่านหนังสือของเด็กด้วย เช่น โรงเรียนให้การบ้านมากเกินไป มีเสียง
รบกวนจากเพื่อนบ้าน มีงานรื่นเริงชุมชน อากาศไม่ดี มียุ่งๆ แสงไฟไม่พอ เป็นต้น
(ยุพธ เทชคำรณ, ๒๕๑๐ : ๑๔๗)

จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญมากในการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน และการที่จะให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านนั้น ผู้ปกครองจะต้องรู้จักวิธีซึ่งมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ดังจะไดกล่าวต่อไป

วิธีส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน

การที่เด็กสงสัยแล้วถามผู้ปกครองนั้นถือว่าเป็นธรรมชาติของเด็ก และเป็นผลดีแก่ผู้ปกครองที่จะช่วยให้เด็กได้รับความรู้ ผู้ปกครองไม่ควรปฏิเสธคำถามของเด็กโดยอ้างว่า อย่าเพิ่งถามเพราะกำลังศึกษา หรือจะไปรู้ได้อย่างไร เป็นต้น แต่ควรเอาใจใส่ในคำถามนั้นทันที เพราะคำถามของเด็กนั้นแสดงให้เราทราบว่า

๑. เด็กสนใจอะไร อะไรทำให้เด็กประหลาดใจ หรือเด็กอยากรู้อะไร
 ๒. เด็กต้องการให้เราช่วยด้วย ต้องการให้เราสนใจในสิ่งที่เด็กคิดถึงอยู่นั้นด้วย
- ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรใช้เวลาตอบคำถามนั้นเพียงสั้นๆ เมื่อรู้คำตอบ หรือช่วยเด็กค้นหาคำตอบเมื่อไม่สามารถตอบคำถามของเด็กได้ (LeShan, 1968:79-80)

โดยปกติ เด็กพร้อมที่จะสนใจในทหสิ่งทุกอย่างที่ไ้เห็น ค้นเห็นและอยากจะทำเรื่องที่เคยได้ทำอยู่แล้ว หากผู้ปกครองแนะนำชี้ชวนในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ก็จะพาเด็กไปสู่การอ่านได้ไม่ยาก การหาโอกาสให้เด็กได้พบเห็นสิ่งแปลกๆ เป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่ง ซึ่งผู้ปกครองอาจทำได้ดังนี้ เช่น

๑. หาสัตว์เลี้ยงมาไว้ที่บ้าน ซึ่งอาจจะเป็นปลา นก กระต่าย สุนัข หรือแมว สัตว์เหล่านี้จะช่วยให้เด็กสนใจและอยากจะทำเรื่องราว ทำให้ผู้ปกครองมีเรื่องเล่าได้มาก และอาจจะแนะนำชี้ชวนให้เด็กดูรูปหรืออ่านเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์นั้นๆ จากหนังสือ นอกจากสัตว์เลี้ยงแล้ว การเพาะปลูกต้นไม้ภายในบ้านก็จะช่วยได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน

๒. พาเด็กไปตามสถานที่ต่างๆ เช่น สถานีรถไฟ สวนสัตว์ ฯลฯ การพาเด็กไปสถานที่ต่างๆ ย่อมทำให้เด็กได้พบเห็นสิ่งแปลกๆ ซึ่งจะช่วยนำให้เด็กตั้งคำถามและต้องการคำอธิบายทั้งสิ้น รูปภาพพร้อมทั้งคำอธิบายสั้นๆ ง่ายๆ เกี่ยวกับรถไฟ เครื่องบิน เหล่านี้มีอยู่ในหนังสือซึ่งพอจะหาอ่านหรือดูได้

๓. ชีวประวัติเด็กที่สนใจในวารสารหรือหนังสือพิมพ์ และวารสารที่เหมาะสมสำหรับเด็กก็เป็นวิธีการที่อย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กรู้สึกถึงหนังสือ

๔. รายการวิทยุหรือโทรทัศน์ที่เป็นรายการสำหรับเด็กจะนำเรื่องแปลกๆ และน่าสนใจซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความคิดกว้างขวางขึ้นได้

การให้เด็กมีโอกาสได้เป็นเจ้าของหนังสือเล่มที่มีเรื่องและรูปที่เด็กชอบก็เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เขามีใจและพอใจมาก และถ้าได้มีที่เก็บหนังสือของเขาเองโดยเฉพาะแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้เด็กรู้สึกหนังสือเล่มนั้นเป็นสมบัติส่วนตัวของเขามากขึ้น หรือถ้าผู้ปกครองจะหาหนังสือเรื่องที่เขารับชอบให้เป็นของขวัญแก่เด็กในบางโอกาสก็ยิ่งเป็นการดี เด็กบางคนอาจจะขอนำหนังสือที่ตนมีอยู่ไปโรงเรียนเพื่ออวดเพื่อนๆ หากผู้ปกครองอนุญาตก็จะเป็นการช่วยให้เด็กมีความภาคภูมิใจในหนังสือที่ตนเป็นเจ้าของและจะรู้สึกชอบหนังสือเล่มนั้นมากยิ่งขึ้นด้วย (สิรินทร ขวงโชติ, ๒๕๐๘ : ๓๐ - ๓๕) ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม การส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือโดยทางอ้อม เช่น เมื่อไปเที่ยวที่ไหนก็พาเด็กไปด้วย พูดคุยกับเด็กในเวลารับประทานอาหาร พักเด็กชุด เป็นต้น การส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือโดยทางตรง เช่น เมื่อเด็กอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน ผู้ปกครองก็ไม่ควรรบกวน แต่ควรจะช่วยหาโต๊ะ เก้าอี้ ไว้ให้เด็กใช้ให้สะดวก ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังบ้าง เมื่อผู้ปกครองไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุดก็ควรพาเด็กไปด้วย ให้เด็กได้เลือกหาหนังสืออ่านเองหรือผู้ปกครองจะให้คำแนะนำก็ได้ ผู้ปกครองไม่ควรบังคับให้เด็กอ่านหนังสือ แต่ควรให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจของตนหรือผู้ปกครองเพียงแต่แนะนำหนังสือดีๆ ให้ (Freeman, 1967:60, 99)

ผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านโดยการทำดังนี้

๑. อ่านหนังสือให้เด็กอายุ ๔-๑๐-๑๑ ขวบฟัง และให้เด็กอ่านให้ฟังบ้าง
 ๒. ส่งเสริมให้เด็กพูดถึงหนังสือที่เคยอ่านและต้องการอ่าน
 ๓. ใช้คำถาม ความสนใจ และงานอดิเรกของเด็ก นำไปสู่การอ่านหนังสือ
 ๔. จัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมให้เป็นที่ย่านหนังสือของเด็ก
 ๕. หาหนังสือดีๆ เอาไว้ให้เด็ก ซึ่งอาจยืมมาจากห้องสมุดหรือซื้อเอาไว้เอง
- ถึงอย่างไรก็ตาม ตัวอย่างของผู้ปกครองย่อมมีส่วนสำคัญมาก นั่นคือผู้ปกครองจะต้องอ่านหนังสือให้เด็กเห็น พูดถึงเรื่องหนังสือให้เด็กฟัง เมื่อไปร้านขายหนังสือหรือ

ห้องสมุดก็พาเด็กไปควย เมื่อเด็กเห็นตัวอย่างเช่นนี้ เด็กก็จะรักการอ่านและเห็นความสำคัญของการอ่านตามไปควย

มีวิธีการอย่างน้อยที่สุด ๓ วิธีด้วยกันที่ผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กรักการอ่าน คือ

๑. อ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อยๆ และเมื่อเด็กโตแล้วก็ให้อ่านให้ฟังบ้าง แล้วแสดงให้เด็กเห็นว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งสำคัญทั้งต่อตัวเด็กและผู้ปกครอง
๒. หาหนังสือที่ตรงกับความสนใจของเด็กให้เด็กอ่าน ถ้าเด็กสนใจลูกแมว ก็ต้องหาหนังสือเกี่ยวกับลูกแมวให้ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะชอบลูกหมามากกว่าก็ตาม
๓. หาหนังสือมาไว้ในที่ที่เด็กเห็นและหยิบอ่านได้ง่าย การที่เด็กชอบดูการ์ตูน หรือโทรทัศน์ก็เพราะเด็กไม่มีหนังสือดูใจอยู่ใกล้ๆ (Larrick, 1964:77-79, 177)

แมนนาส ขวลิขิต (แมนนาส ขวลิขิต, ๒๕๐๔ : ๑๔ -๒๐) ได้แนะนำให้ผู้ปกครองส่งเสริมการอ่านของเด็กโดยการทำดังนี้

๑. หาหนังสือที่เด็กควรอ่านมาไว้ในบ้าน
๒. สนใจการอ่านควยตนเองและชักชวนให้เด็กสนใจ โดยเล่นนิทาน อ่านหนังสือ หรือชวนพูดถึงหนังสือที่น่าสนใจ

๓. ศึกษาว่าเด็กสนใจเรื่องอะไรก็พยายามหาหนังสือเรื่องนั้นๆมาให้ สำหรับเด็กที่อยู่ในวัยเริ่มเป็นวัยที่อ่านหนังสือได้เองแล้ว แต่ก็มีหลายสิ่งหลายอย่างที่จะดึงดูดความสนใจในการอ่านไป ผู้ปกครองต้องคอยช่วยเหลือและพยายามสร้างความพอใจในการอ่านให้บ่อยกับเด็ก ผู้ปกครองจึงควรรู้หลักการต่อไปนี้

๑. จงพอใจเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
๒. เด็กแต่ละคนจะชอบหนังสือไม่เหมือนกัน
๓. เด็กแต่ละคนจะมีอัตราการในการอ่านเป็นของตนเอง บางคนอาจช้า บางคนอาจเร็ว

๔. วัยรุ่นจะมีอัตราการเจริญเติบโตที่ไม่เท่ากัน ซึ่งอัตราการเจริญเติบโตนี้มีส่วนสัมพันธ์กับพัฒนาการในการอ่านของเด็กด้วย

๕. ผู้ปกครองจะต้องเราไม่รีบบังคับให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน
๖. วัสดุในการอ่านจะต้องพร้อมอยู่เสมอ

ผู้ปกครองต้องนึกถึงหลักการนี้ไว้ในใจ แล้วทำบรรยากาศในบ้านให้น่าอ่านหนังสือ โดย

๑. ให้เด็กเห็นการอ่านหนังสือของผู้ปกครอง วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความคิดวิพากษ์วิจารณ์สูงมาก ถ้าผู้ปกครองไม่อ่านหรือหลีกเลี่ยงการอ่าน เด็กก็จะไม่สนใจเรื่องการอ่าน ตรงกันข้าม ถ้าเด็กทราบว่า แม่อ่านหนังสือเพลินจนลืมรีดผ้าให้พ่อ หรือพ่อต้องอ่านหนังสือก่อนนอนทุกคืน เด็กก็จะมีความรู้สึกพึงใจว่า หนังสือนั้นสำคัญมาก

๒. ให้เด็กได้ฟังการพูดถึงหนังสือ เมื่อผู้ปกครองได้อ่านหนังสือแล้วก็ควรจะคุยกัน ซึ่งอาจจะคุยกันที่โต๊ะอาหาร บนรถ ฯลฯ ถึงเรื่องราวในหนังสือ ตกเถียง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือความรู้สึกจากการอ่านให้เด็กได้ฟังหรือได้เห็น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็ก

๓. หนังสือต้องพร้อมที่จะเอามาอ่านได้ทันที ผู้ปกครองควรหาหนังสือมาไว้ในที่ที่เด็กจะเอามาอ่านได้ง่าย เช่น บนโต๊ะในห้องนั่งเล่น บนพนักเก้าอี้เตียงนอน เป็นต้น

๔. จะต้องไม่บังคับให้เด็กอ่านหนังสือ วัยรุ่นเป็นวัยที่ไม่ชอบการบังคับ ถ้าบังคับให้เด็กอ่าน เด็กจะเกลียดหนังสือทันที และผู้ปกครองก็ไม่ควรบังคับให้เด็กมีนิสัยในการอ่านที่เหมือนตัวควย

๕. ในชุมชนนั้นจะต้องมีโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน และร้านขายหนังสือ

(Carlsen, 1971:5-7)

มีกิจกรรมอยู่หลายอย่างด้วยกันที่ผู้ปกครองอาจจัดขึ้นเพื่อช่วยให้เด็กที่อยู่ในวัยรุ่นรักการอ่าน เช่น

๑. ซื้อหนังสือคิดว่าเหมาะหรือเป็นประโยชน์ต่อเด็กเอามาไว้ที่บ้าน จัดชั้นหนังสือเข้ามุมหนึ่งในห้องที่เด็กถนัดเขาไปเอามาอ่านได้ง่าย

๒. อ่านหนังสือนั้นๆให้เด็กเห็น แล้วนำมาเล่าในเวลารับประทานอาหารด้วยกัน หรือเวลาที่นั่งคุยกัน เป็นเชิงเล่าสู่กันฟังสนุกๆไม่ถือเป็นจริงจังนัก

๓. ขอร้องให้เด็กช่วยอ่านให้ฟังบางเป็นบางครั้งเมื่อสบโอกาสเหมาะ

๔. พุทธิชนวนได้เกิดความรู้สึกสนใจแล้วนำหนังสือมาอ่านดูกันฟัง อาจจะนัดกันอ่านก็ได้ตามมีเด็กหลายคน เพราะการอ่านออกเสียงอาจทำให้เขาเข้าถึงเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

๕. เมื่ออ่านหนังสือแล้วก็นำออกมาออกความเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้นเพื่อให้เด็กได้เห็นข้อดีหรือข้อเสีย เป็นการเสนอแนะให้ใช้ความคิดเชิงวิจารณ์

๖. แบ่งกันอ่านหนังสือคนละเรื่องแล้วมาเล่าสู่กันฟังก็จะเป็นการเปลี่ยนรสของความสนใจ ไม่ซ้ำซาก และเป็นการชักชวนให้เด็กสนใจหนังสือกว้างขวางออกไป

๗. เมื่อมีการบรรยาย อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องของหนังสือ ณ ที่ใด ก็พยายามชักชวนให้เด็กได้ไปฟัง การรายการเป็นที่น่าสนใจ เด็กก็จะพลอยสนใจฟังไปด้วย

๘. เมื่อมีการแสดงนิทรรศการหนังสือ ณ ที่ใด ก็ควรชักชวนเด็กไปชม แต่ทั้งนี้อย่าให้เป็นการบังคับ ซึ่งขึ้นอยู่กับศิลปะการพูดของผู้ชวนเอง (รัฐจวน อินทรกำแหง,

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูปกครองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ นักเรียนที่เลือก
มาเป็นกลุ่มตัวอย่างแยกออกได้ดังนี้

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑๕ ห้องเรียน มีนักเรียนโดยประมาณ
ห้องเรียนละ ๔๐ คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนละ ๑๐ คน รวม ๑๕๐ คน

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๕ ห้องเรียน มีนักเรียนโดยประมาณ
ห้องเรียนละ ๔๐ คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนละ ๑๐ คน รวม ๑๕๐ คน

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๕ ห้องเรียน มีนักเรียนโดยประมาณ
ห้องเรียนละ ๔๐ คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนละ ๑๐ คน รวม ๑๕๐ คน

รวมนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๔๕๐ คน หรือประมาณร้อยละ ๒๕ ของ
นักเรียนทั้งหมด

นักเรียนเหล่านี้ได้นำแบบสอบถามไปให้ครูปกครองตอบที่งาน เมื่อครูปกครองตอบ
เรียบร้อยแล้ว นักเรียนเหล่านี้ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนรวม ๔๖๖ คน หรือร้อยละ ๙๔.๖๗
ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนมากพอสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้
ครูปกครองของนักเรียนจำนวน ๔๖๖ คนนี้จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ผลต่อไป

ลักษณะและสภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ๑ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	๓๔	๓.๘๘
รับจ้าง	๔๔	๑๑.๕๐
ค้าขาย	๑๒๓	๒๘.๘๑
รับราชการหรือทำงานองค์กร	๕๐๕	๔๔.๑๓
นักศึกษา	๖	๑.๔๑
ภิกษุ	๕	๑.๑๓
รวม	๕๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑ จะเห็นว่าผู้ปกครองเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมดคืออาชีพ
รับราชการหรือทำงานองค์กร รองลงไปคือมีอาชีพค้าขาย รับจ้าง และเกษตรกรรวม
ตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา และภิกษุ นั้น มีประมาณร้อยละ ๑ เท่านั้น

ตาราง ๒ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๑๐๘	๒๕.๓๕
๑,๐๐๐ - ๑,๔๐๐ บาท	๑๑๔	๒๖.๓๖
๑,๕๐๐ - ๑,๙๐๐ บาท	๓๖	๑๓.๘๔

ตาราง ๒ (ต่อ)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
๒,๐๐๐ - ๒,๔๐๐ บาท	๔๑	๔.๖๖
๒,๕๐๐ - ๒,๙๐๐ บาท	๔๗	๑๑.๐๔
๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๔๐	๔.๓๕
รวม	๔๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒ จะเห็นว่าผู้ปกครองส่วนมากเป็นผู้มีรายได้น้อย คือ ผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งมีรายได้เดือนละไม่เกิน ๑,๔๐๐ บาท ร้อยละ ๑๗.๔๔ มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐ - ๑,๙๐๐ บาท ร้อยละ ๔.๖๖ มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐ - ๒,๔๐๐ บาท ร้อยละ ๑๑.๐๔ มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐ - ๒,๙๐๐ บาท ส่วนผู้ที่มีรายได้สูง คือ เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปมีน้อยคือประมาณร้อยละ ๔

ตาราง ๓ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามความรู้

ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. ๔	๓๑	๗.๒๘
ป. ๔	๑๕๕	๓๖.๓๘
ม. ๓ หรือ ป. ๗ หรือเทียบเท่า	๔๒	๙.๘๖
ม. ๖ หรือ มศ. ๓ หรือเทียบเท่า	๑๒๔	๒๙.๑๑
ม. ๘ หรือ มศ. ๕ หรือเทียบเท่า	๕๗	๑๓.๓๕

ตาราง ๓ (ต่อ)

ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๓๔	๓.๕๔
ปริญญา หรือเทียบเท่า	๑๓	๓.๐๕
รวม	๔๖๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓ จะเห็นว่าผู้ปกครองส่วนมากคือประมาณร้อยละ ๔๕ มีความรู้ในระดับมัธยม ที่รองลงไปคือ จบ ป.๔ ร้อยละ ๓๖.๓๔ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ร้อยละ ๓.๕๔ ส่วนที่มีความรู้สูงกว่า ป.๔ มีร้อยละ ๓.๕๔ และมีความรู้ในระดับปริญญา หรือเทียบเท่า มีร้อยละ ๓.๐๕

ตาราง ๔ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามจำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล

จำนวนเด็ก	จำนวน	ร้อยละ
๑ คน	๓๔	๓.๕๔
๒ คน	๖๔	๑๖.๒๐
๓ คน	๘๐	๑๘.๓๔
๔ คน	๘๒	๑๘.๒๕
๕ คน	๘๐	๑๘.๓๔
๖ คนขึ้นไป	๘๑	๑๘.๐๑
รวม	๔๖๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔ จะเห็นว่าผู้ปกครองส่วนมากมีเด็กอยู่ในความดูแลหลายคน ผู้ปกครองเพียงร้อยละ ๓.๕๔ เท่านั้นที่มีเด็กอยู่ในความดูแล ๑ คน และมีเด็กอยู่ในความดูแล ๒ คนมีอยู่ร้อยละ ๑๖.๖๐ ส่วนที่มีเด็กอยู่ในความดูแล ๓ คน ๔ คน ๕ คน และ ๖ คนขึ้นไป มีเกือบเท่าๆกัน คือประมาณร้อยละ ๑๔

ตาราง ๕ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก

ความเกี่ยวข้องกับเด็ก	จำนวน	ร้อยละ
พ่อ แม่	๓๒๔	๓๖.๐๖
ปู่ ย่า ตา ยาย	๕	๑.๑๓
ลุง ป้า อา น้า	๓๐	๓.๐๕
พี่	๕๓	๑๓.๓๘
พอบานสถานสงเคราะห์	๕	๑.๑๓
ภิกษุซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย	๕	๑.๑๓
รวม	๔๖๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕ จะเห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่คือประมาณร้อยละ ๓๖ เป็นพ่อหรือแม่ของเด็ก ที่รองลงไปคือ เป็นพี่ประมาณร้อยละ ๑๓ เป็นลุง ป้า อา หรือน้าประมาณร้อยละ ๓ ส่วนที่แม่ ปู่ ย่า ตา หรือยาย พอบานสถานสงเคราะห์ และภิกษุที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย มีจำนวน เกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๑ เท่านั้น

ตาราง ๖ จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย

สถานที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
บ้านของตนเอง	๒๐๓	๔๙.๖๖
บ้านญาติ	๑๕	๓.๕๖
บ้านเช่า	๑๑๖	๒๙.๖๓
บ้านพักของทางราชการ	๔๙	๒๐.๔๙
วัด	๕	๑.๑๙
รวม	๔๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๖ แสดงว่าผู้ปกครองเกือบครึ่งหนึ่งพักอยู่ที่บ้านของตนเอง ผู้ปกครองร้อยละ ๓.๕๖ พักอยู่บ้านญาติ ผู้ปกครองร้อยละ ๒๙.๖๓ พักอยู่บ้านเช่า ผู้ปกครองร้อยละ ๒๐.๔๙ พักอยู่บ้านพักของทางราชการ และผู้ปกครองร้อยละ ๑.๑๙ พักอยู่ที่วัด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดจากบทความทางๆดังปรากฏอยู่ในบทที่ ๒ นั้นแล้ว

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ รายละเอียดส่วนตัวของผู้ปกครอง

ตอนที่ ๒ สภาพการอ่านและความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านของผู้ปกครอง

ตอนที่ ๓ วิธีการและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก

แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำไปให้คณาจารย์ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

จำนวน ๑๐ คนทดลองตอบคำถามเพื่อหาความบกพร่องของภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุง และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้กับครูปกครองนักเรียนจำนวน ๓๐ คน เพื่อหาข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อได้ปรับปรุงใหม่อีกครั้งแล้ว จึงพิมพ์เป็นฉบับจริงใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้คือ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายถึงการตอบแบบสอบถามนั้น โดยเน้นว่า ให้นำแบบสอบถามนี้ไปให้ครูปกครองซึ่งหมายถึงผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ควยในขณะที่เรียนหนังสืออยู่นี้ และถ้าครูปกครองอ่านหนังสือไม่ออกก็ขอให้บอกควย เมื่อให้ครูปกครองตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้นักเรียนนำแบบสอบถามส่งที่ครูประจำชั้นซึ่งผู้วิจัยได้ติดขอความร่วมมือไว้แล้ว โดยให้ควยเก็บและทวงแบบสอบถามคืนจากนักเรียน

รวมแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น ๔๕๐ ฉบับ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมารวม ๔๒๖ ฉบับซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๓ ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

หลังจากการตรวจแบบสอบถามแล้วปรากฏว่า มีครูปกครองรวม ๖ คนที่อ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งครูปกครองที่ ๖ คนนี้ ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยอาศัยแนวคำถามจากแบบสอบถามนี้

การจัดกระทำกับข้อมูล

คำตอบจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ที่ได้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บทที่ ๕

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๕ ตอนตามลำดับดังนี้

- ก. สภาพการอ่านของผู้ปกครอง
- ข. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่าน
- ค. สภาพการอ่านของเด็ก
- ง. วิธีการและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก
- จ. เปรียบเทียบวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพและรายได้ต่างกัน

ก. สภาพการอ่านของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่สนใจอ่านหนังสือเล่มเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับให้เด็กประพฤติปฏิบัติตาม ผู้ปกครองบางคนอาจจะจัดหาหนังสือมาอ่านที่บ้าน บางคนอาจจะไปอ่านที่อื่น แต่บางคนอาจจะไม่ได้อ่านเลย ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้เกิดจากสาเหตุหลายอย่างด้วยกัน เพื่อให้เห็นถึงสภาพการอ่านของผู้ปกครอง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๘ การรับหนังสือพิมพ์

การรับหนังสือพิมพ์	ความถี่	ร้อยละ
รับประจำ	๑๓๐	๓๐.๕๒
ซื้ออ่านเป็นบางฉบับ	๒๓๒	๕๘.๕๖
ไม่ได้รับหรือซื้อเลย	๖๔	๑๕.๐๒
รวม	๔๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๘ จะเห็นว่าผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งซื้อหนังสือพิมพ์อ่านเป็นบางฉบับ ผู้ปกครองร้อยละ ๓๐.๘๖ รับประทานอาหารเป็นประจำ และผู้ปกครองร้อยละ ๑๕.๐๒ ไม่ได้รับหรือซื้อหนังสือพิมพ์เลย กล่าวโดยสรุปว่า ผู้ปกครองร้อยละ ๘๕ มีหนังสือพิมพ์อ่านเป็นประจำ

ตาราง ๘ ความสม่ำเสมอในการอ่านหนังสือพิมพ์

ความสม่ำเสมอในการอ่าน	ความถี่	ร้อยละ
อ่านทุกวัน	๑๖๕	๓๘.๓๓
อ่านบ่อยแต่ไม่ทุกวัน	๑๕๖	๓๖.๖๖
อ่านสัปดาห์ละ ๑-๒ ครั้ง	๔๓	๑๐.๐๘
อ่านเดือนละ ๒-๓ ครั้ง	๓๐	๗.๐๕
อ่านเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	๒๖	๖.๑๐
ไม่ได้อ่านเลย	๖	๑.๔๑
รวม	๔๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๘ จะเห็นว่า ถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากคือร้อยละ ๓๕.๓๕ อ่านหนังสือพิมพ์บ่อยๆ ที่อ่านบางแต่ไม่บ่อยนักมีร้อยละ ๑๗.๑๔ ที่ไม่ค่อยได้อ่านมีร้อยละ ๖.๑๐ และที่ไม่ได้อ่านเลยมีร้อยละ ๑.๔๑

ตาราง ๕ สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์

สถานที่	ความถี่	ร้อยละ
บ้าน (รวมวัดของภิกษุภิกษุณี)	๕๗๔	๖๕.๔๔
บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน	๒๘	๖.๕๓
ห้องสมุด	๑๖	๓.๗๕
สโมสร	๖	๑.๔๑
ที่ทำงาน	๑๒๐	๒๘.๑๓
ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ	๒๒	๑๕.๕๕
ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย	๑๕	๓.๕๒

จากตาราง ๕ กวาวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่า สถานที่ซึ่งผู้อุปการะส่วนมากคือ ร้อยละ ๖๕.๔๔ ใช้เป็นที่อ่านหนังสือพิมพ์คือ ที่บ้าน (รวมวัดของภิกษุภิกษุณี) ผู้อุปการะที่เหลือนั้นไปอ่านที่อื่นซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ที่ทำงาน ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน ห้องสมุด ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย และสโมสร

ตาราง ๑๐ การรับหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน

การรับ	ความถี่	ร้อยละ
รับประจำ	๗๖	๑๓.๘๔
ผู้อ่านเป็นครั้งคราว	๒๐๑	๔๓.๑๘
ไม่ได้รับหรือขอเลย	๑๔๔	๓๒.๙๘
รวม	๔๒๑	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๐ จะเห็นว่า ผู้ปกครองส่วนมากคือร้อยละ ๔๓.๑๘ หรือหนึ่งสี่รายสัปดาห์หรือรายเดือนเป็นครั้งคราว รองลงไปคือ ไม่ได้รับหรือขอเลย ร้อยละ ๓๒.๙๘ และที่รับประจำมีน้อยคือร้อยละ ๑๓.๘๔

ตาราง ๑๑ ความสม่ำเสมอในการอ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน

ความสม่ำเสมอ	ความถี่	ร้อยละ
อ่านเป็นประจำ	๓๑๕	๗๓.๕๕
ไม่ค่อยได้อ่าน	๘๕	๑๙.๕๕
ไม่ได้อ่าน	๕๖	๑๓.๙๐
รวม	๔๕๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๑ จะเห็นว่า ฌปกรองสวนมากคือร้อยละ ๓๓.๕๕ อ่านหนังสือ
รายสัปดาห์หรือรายเดือนเป็นประจำ ที่ไม่ค่อยได้อ่านมีร้อยละ ๑๘.๕๕ และที่ไม่ได้อ่าน
มีร้อยละ ๖.๑๐

ตาราง ๑๒ สถานที่อ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน

สถานที่	ความถี่	ร้อยละ
บ้าน (รวมวัดของภิกษุควย)	๒๓๔	๖๔.๓๒
บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน	๓๖	๘.๔๕
ห้องสมุด	๒๑	๕.๐๘
สโมสร	๔	๐.๙๓
ที่ทำงาน	๖๓	๑๘.๓๘
ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ	๒๓	๕.๔๐
ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย	๑๔	๓.๒๘

จากตาราง ๑๒ ถ้ากล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่า สถานที่ซึ่งฌปกรองใ้ช้อ่าน
หนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนคือ ที่บ้าน (รวมวัดของภิกษุควย) มีร้อยละ ๖๔.๓๒
และอ่านตามสถานที่อื่นซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ที่ทำงาน บ้านญาติหรือ
บ้านเพื่อน ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ ห้องสมุด ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย และ
สโมสร

ตาราง ๑๓ วิธีปลูกครองไคหนึ่งสือเป็นเล่มๆมาอ่าน

วิธี	ความถี่	ร้อยละ
ซื้อ	๒๕๕	๕๕.๘๖
เช่า	๒	๐.๔๓
ขอยืมจากคนอื่น	๘๐	๑๘.๓๔
ยืมหรืออ่านของห้องสมุด	๕๓	๑๒.๒๐
ที่บ้านชายหนึ่งสืออยู่แล้ว	๕	๑.๑๓
ไม่ได้อ่าน	๓๖	๘.๐๕

จากตาราง ๑๓ จะเห็นว่า ปลูกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งไคหนึ่งสือเป็นเล่มๆมาอ่าน โดยวิธีซื้อ รองลงไปคือ ขอยืมมาจากคนอื่น ร้อยละ ๑๘.๓๔ ยืมหรืออ่านของห้องสมุด ร้อยละ ๑๒.๒๐ ที่บ้านชายหนึ่งสืออยู่แล้ว ร้อยละ ๑.๑๓ และร้อยละ ๐.๔๓ ใช้วิธีเช่ามาอ่าน ส่วนผู้ปลูกครองที่ไม่ได้อ่านเลยนั้นมีร้อยละ ๘.๐๕

ตาราง ๑๔ ปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
อ่านหาหรืออ่านไม่คล่อง	๔๕	๑๐.๕๖
ไม่มีเวลาอ่าน	๑๕๖	๓๖.๖๒
อาชีพที่ทำไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ	๒๔	๕.๖๓
ร้านขายหนังสืออยู่ไกล	๒๕	๕.๘๓
ห้องสมุดอยู่ไกลไปมาไม่สะดวก	๓๐	๗.๐๕

ตาราง ๑๔ (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ชอบอ่านหนังสือ	๗	๑.๖๔
ไม่มีคำแนะนำให้อ่านหนังสือดีๆ	๒๐	๔.๖๔
ไม่มีหนังสือที่ตรงกับความสนใจ	๔๘	๑๑.๒๓
ที่พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่าน	๑๔	๓.๒๔
สายตาไม่คอยดี	๓	๐.๗๐
อ่านหนังสือไม่ออก	๖	๑.๒๑
ไม่มีปัญหา	๔๒	๙.๘๖

จากตาราง ๑๔ จะเห็นว่า มีผู้ปกครองเพียงร้อยละ ๙.๘๖ เท่านั้นที่ไม่มีปัญหา ผู้ปกครองส่วนมากมีปัญหาทั้งนั้นซึ่งถ้าจะเรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อยจะได้ดังนี้คือ ไม่มีเวลาอ่าน ไม่มีหนังสือที่ตรงกับความสนใจ อ่านหรืออ่านไม่ถ่อง หองสมุดอยู่ไกล ไปมาไม่สะดวก ร้านขายหนังสืออยู่ไกล อาชีพที่ทำไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ ไม่มีคำแนะนำให้อ่านหนังสือดีๆ ที่พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่าน ไม่ชอบอ่านหนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก และสายตาไม่คอยดี ถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้ว ปัญหาของผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็คือ ไม่มีเวลาอ่าน

ข. ความคิดเห็นของผู้อุปการะเกี่ยวกับการอ่าน

ความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้อุปการะที่มีต่อการอ่านย่อมมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน กล่าวคือ ถ้าผู้อุปการะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านก็ย่อมไม่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้เด็กของตนอ่านหนังสือ บางครั้งอาจจะขัดขวางการอ่านของเด็กเสียด้วยซ้ำ แต่ถาผู้อุปการะมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านก็ย่อมจะสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เด็กของตนได้อ่านหนังสือด้วย เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติหรือความคิดเห็นของผู้อุปการะเกี่ยวกับการอ่าน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๕ ความต้องการของผู้อุปการะเกี่ยวกับการอ่าน

ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
อยากให้หนังสือที่พิมพ์ออกขายมากๆ	๘๕	๑๔.๔๕
อยากให้หนังสือหรือหนังสือพิมพ์อยู่ในกลุ่บ้าน	๖๐	๑๐.๐๐
อยากให้เข้าไปในห้องสมุดของโรงเรียนหรือของวิทยาลัย	๑๔	๓.๒๔
อยากให้หนังสือพิมพ์เคลื่อนที่	๔๓	๑๐.๐๔
คิดจะตั้งห้องหนังสือขึ้นในบ้านเพื่อให้เด็กได้ใช้คนควา	๗๓	๑๓.๑๔
อยากให้ทุกคนในบ้านรักการอ่านหนังสือ	๒๕๔	๖๐.๕๖

จากตาราง ๑๕ จะเห็นว่า ผู้อุปการะมากกว่าครึ่งหนึ่งอยากให้ทุกคนในบ้านรักการอ่านหนังสือ แต่ที่ผู้อุปการะเพียงจำนวนน้อยคือเพียงร้อยละ ๓.๒๔ ที่อยากให้เข้าไปในห้องสมุดของโรงเรียนหรือของวิทยาลัย และที่อยากให้หนังสือพิมพ์เคลื่อนที่เพียงร้อยละ ๑๐.๐๔ เท่านั้น

ตาราง ๑๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีหรือผลเสียของการอ่าน

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
ช่วยให้มีความรู้กว้างขวาง	๒๔๖	๖๙.๔๔
ช่วยให้เข้าใจโลก ชีวิต และคนรอบข้าง	๑๕๐	๓๕.๒๑
ช่วยการประกอบอาชีพได้ดีขึ้น	๙๑	๑๖.๖๓
ช่วยให้อ่านหนังสือได้เร็วและคล่องขึ้น	๖๖	๑๘.๔๙
ช่วยให้ได้รับความเพลิดเพลิน	๘๔	๒๒.๐๓
ทำให้เสียเวลาทำการงานหรือหารายได้	๑๐	๒.๓๔
สิ้นเปลืองเงิน	๙	๑.๖๔
เสียสุขภาพ	๖	๑.๖๑

จากตาราง ๑๖ ถ้ากล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่า มีผู้อปกรรณประมาณร้อยละ ๕ เท่านั้นที่คิดว่า การอ่านหนังสือทำให้เกิดผลเสีย เช่น เสียสุขภาพ สิ้นเปลืองเงิน และเสียเวลาหารายได้ แต่ผู้อปกรรณส่วนมากเห็นว่าการอ่านหนังสือก่อให้เกิดผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยให้มีความรู้กว้างขวางถึงมีถึงร้อยละ ๖๙.๔๔

ตาราง ๑๗ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีที่เด็กได้รับจากการอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียน

ผลดีที่เด็กได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
ทำให้มีความรู้กว้างขวางทั้งโลก	๒๕๓	๕๙.๓๙
ทำให้เป็นคนเฉียบแหลม	๘๙	๒๐.๘๙

ตาราง ๑๗ (ต่อ)

ผลที่เด็กได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
ทำให้สนใจคนหาความรู้อื่น	๑๕๑	๓๕.๔๕
ทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน	๑๐๔	๒๔.๔๑
ทำให้อ่านหนังสือโคคลงขึ้น	๑๒๔	๒๙.๑๑
ทำให้ไม่ออกไปเที่ยวนอกบ้าน	๓๓	๑๓.๑๔
ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	๑๔๐	๓๒.๘๓
ทำให้เป็นคนเพื่องาน	๕	๒.๑๑
ทำให้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดี	๑๘	๔.๒๓
อาจทำให้เสียสายตา	๕	๑.๑๓
ทำให้ผลการเรียนไม่ดี	๕๐	๙.๓๙
ทำให้เสียเงินซื้อหนังสือ	๑๓	๓.๐๕

จากตาราง ๑๗ ถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่า มีผู้ปกครองเพียงจำนวนน้อย คือไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ที่คิดว่า การที่เด็กอ่านหนังสือซึ่งไม่ใช่หนังสือเรียนนั้นก่อให้เกิดผลเสีย ซึ่งส่วนมากคือร้อยละ ๙.๓๙ เห็นว่าทำให้ผลการเรียนไม่ดี แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่า การที่เด็กอ่านหนังสือซึ่งไม่ใช่หนังสือเรียนนั้นก่อให้เกิดผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เด็ก มีความรู้กว้างขวาง ทันโลก ซึ่งผู้ปกครองเห็นด้วยมากที่สุด คือร้อยละ ๕๙.๓๙

ค. สภาพการอ่านของเด็ก

เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านแล้วมีผู้ปกครองคอยเอาใจใส่ดูแลให้ได้อ่านหนังสือจนช่วยให้เด็ก
รักการอ่านได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ได้เห็นถึงสภาพการอ่านของเด็ก ผู้วิจัยขอเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๘ วิธีที่ผู้ปกครองใช้เมื่อจะให้เด็กอ่านหนังสือ

วิธีที่ผู้ปกครองใช้	ความถี่	ร้อยละ
จ้างให้อ่าน	๑	๐.๒๓
ขอร้องให้อ่าน	๒๓	๕.๕๐
บอกหรือเตือนให้อ่าน	๓๑๒	๗๓.๒๔
บังคับให้อ่าน	๒๖	๖.๑๐
ปล่อยให้ตนเอง	๑๑๐	๒๕.๘๒
ไม่คอยสนใจกับการอ่านของเด็กนัก	๑๓	๓.๐๕

จากตาราง ๑๘ จะเห็นว่า มีผู้ปกครองเพียงส่วนน้อยที่ร้อยละ ๓.๐๕ เท่านั้น
ที่ไม่คอยสนใจกับการอ่านของเด็กนัก สำหรับผู้ปกครองส่วนใหญ่แล้วเอาใจใส่ต่อการอ่าน
ของเด็ก โดยมีผู้ปกครองเป็นจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๗๓.๒๔ ใช้วิธีบอกหรือเตือนให้อ่าน
และที่จ้างให้อ่านนั้นมีคนที่สุกค้อมีเพียงร้อยละ ๐.๒๓ เท่านั้น

ตาราง ๑๕ ประเภทของหนังสือที่เด็กอ่าน

ประเภทของหนังสือ	ความถี่	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	๒๑๖	๕๐.๓๐
หนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน	๘๙	๑๘.๐๘
หนังสืออ่านเล่นหรือนวนิยาย	๑๔๑	๓๓.๑๐
หนังสือทางศาสนาหรือปรัชญา	๓๓	๗.๗๕
หนังสือเรียนหรือตำรา	๒๒๓	๕๑.๓๕

จากตาราง ๑๕ จะเห็นว่า หนังสือที่เด็กอ่านเมื่ออยู่พัฒนานั้นส่วนมากเป็นหนังสือเรียนหรือตำรา รองลงไปก็หนังสือพิมพ์ และหนังสืออ่านเล่นหรือนวนิยาย ตามลำดับ ส่วนหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน และหนังสือทางศาสนาหรือปรัชญานั้น มีเด็กได้อ่านน้อย

ตาราง ๒๐ วิธีที่เด็กได้อ่านหนังสือมาอ่าน

วิธีที่ได้อ่านหนังสือมาอ่าน	ความถี่	ร้อยละ
ยืมมาจากห้องสมุด	๑๖๘	๓๕.๔๔
ซื้อมาอ่านเอง	๑๒๖	๒๘.๕๘
เช่าจากร้านหนังสือ	-	๐.๐๐
ไปอ่านที่บ้านคนอื่น	๕๑	๑๑.๘๓
ยืมจากครอบครัวหรือทำให้	๑๐๔	๒๔.๕๑
อ่านหนังสือที่ยืมจากครอบครัวหรือซื้อเอาไว้	๑๔๔	๓๓.๘๐
คนอื่นๆซื้อหรือทำให้	๑๑	๒.๕๘

จากตาราง ๒๐ แสดงว่า เด็กส่วนมากได้หนังสือมาอ่านโดยยืมมาจากห้องสมุด
รองลงไปคือ อ่านหนังสือที่ผู้ปกครองรับหรือซื้อเอาไว้ ซื้อมาอ่านเอง ผู้ปกครองซื้อหรือ
หาให้ และไปอ่านที่บ้านกันด้วย ตามลำดับ ส่วนเด็กที่ได้หนังสือมาอ่านโดยคนอื่นๆซื้อหรือ
หาให้นั้นมีน้อย และที่เรามาจากงานหนังสือนี้ไม่มีเลย

ตาราง ๒๑ สาเหตุที่ได้ไม่ได้อ่านหนังสือ

สาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
มีการบ้านมากเกินไป	๓๘	๑๘.๓๑
ต้องช่วยทำงานบ้าน	๑๐๕	๒๔.๕๑
อ่านหนังสือช้าหรืออ่านไม่ออก	๒๐	๕.๖๕
มีคนอื่นๆคอยรบกวน	๓๔	๗.๕๘
ไม่มีหนังสืออ่าน	๒๗	๖.๓๕
ขี้เกียจอ่านหนังสือ	๖๒	๑๔.๕๕
ชอบเที่ยว หรือ เล่นสนุกสนามมากกว่า	๙๖	๑๙.๘๕
ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์มากกว่า	๑๐๒	๒๓.๕๕
ไม่ได้รับการส่งเสริมให้อ่านหนังสือ	๑๐	๒.๓๕
ไม่มีปัญหา	๒๔	๕.๖๓

จากตาราง ๒๑ แสดงว่า สาเหตุใหญ่ที่ทำให้เด็กไม่ได้อ่านหนังสือคือ เด็กต้อง
ช่วยทำงานบ้านร้อยละ ๒๔.๕๑ สาเหตุรองลงไปคือ ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์มากกว่า
อ่านหนังสือร้อยละ ๒๓.๕๕ ส่วนสาเหตุอื่นๆนี้มีเป็นส่วนน้อย และมีน้อยที่สุดที่เป็นเพราะ
ไม่ได้รับการส่งเสริมให้อ่านหนังสือคือมีเพียงร้อยละ ๒.๓๕ สำหรับเด็กที่ไม่มีปัญหาใน
เรื่องการอ่านหนังสือยังมีน้อยก็ร้อยละ ๕.๖๓

ง. วิธีการและปัญหาของบุคลากรในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก

ตาราง ๒๒ วิธีการที่บุคลากรส่งเสริมการอ่านของเด็ก

วิธีการที่บุคลากรใช้	ความถี่	ร้อยละ
๑. ให้นำหนังสือเป็นของขวัญหรือรางวัล	๒๙	๖.๓๔
๒. ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ	๑๕๔	๓๖.๑๕
๓. นำหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ	๙๘	๒๓.๐๐
๔. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด	๑๒๐	๒๘.๑๙
๕. พาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุด	๘	๑.๘๘
๖. พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน	๖๙	๑๕.๙๓
๗. ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ	๔๔	๑๑.๕๐
๘. ให้เด็กเล่าเรื่องที่ได้อ่านให้ฟัง	๔๘	๑๑.๒๙
๙. เมื่อพบเรื่องที่สนใจให้เด็กอ่านหรือคุย	๑๑๐	๒๕.๘๒
๑๐. จัดให้เด็กอ่านหนังสือ	๕๐	๑๑.๙๔
๑๑. ให้อ่านหรือโทรทัศน์กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ	๑๘	๔.๒๓
๑๒. แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือเมื่อเด็กสงสัย	๘๙	๒๐.๘๒
ปล่อยให้เด็กอ่านเอง	๙	๒.๑๑

จากตาราง ๒๒ สรุปเฉพาะที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้ บุคลากรส่วนมากก็ร้อยละ ๓๖.๑๕ ใช้วิธียกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ บุคลากรร้อยละ ๒๘.๑๙ ใช้วิธีสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด บุคลากรร้อยละ ๒๕.๘๒ ใช้วิธีเมื่อพบเรื่องที่สนใจให้เด็กอ่านหรือคุย บุคลากรร้อยละ ๒๓.๐๐ ใช้วิธีนำหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ บุคลากรร้อยละ ๒๐.๘๒ ใช้วิธีแนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือ เมื่อเด็กสงสัย ส่วนวิธีพาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุดควายนั้น มีบุคลากรในน้อยที่สุดคือเพียงร้อยละ ๑.๘๘ และบุคลากรที่ไม่ได้ใช้วิธีการใดเลยคือปล่อยให้เด็กอ่านเอง มีน้อยก็ร้อยละ ๒.๑๑

ตาราง ๒๓ ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
๑. ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก	๑๕๓	๓๕.๘๒
๒. ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	๑๔๕	๓๔.๐๔
๓. ไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือ	๕๐	๑๑.๙๔
๔. หาหนังสือที่ดีให้เด็กอ่านไม่ได้	๔๖	๑๓.๑๔
๕. ที่พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ	๒๕	๕.๘๙
๖. ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ	๒๒	๑๔.๕๕
๗. เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ เด็กมักไม่เชื่อฟัง	๒๕	๕.๘๙
๘. มักอารมณ์เสีย เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ	๑๐	๒.๓๔
ไม่มีปัญหา	๒๒	๕.๑๖

จากตาราง ๒๓ สรุปเฉพาะที่สำคัญๆ ได้ดังต่อไปนี้คือ ปัญหาที่ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๓๕.๘๒ ประสบใจแก่ ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก ที่รองลงไปคือ ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ร้อยละ ๓๔.๐๔ ส่วนผู้ปกครองที่ยังไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือนั้นมีเป็นจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๒.๓๔ สำหรับผู้ปกครองที่ไม่มีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็กน้อยคือร้อยละ ๕.๑๖ เท่านั้น

จ. เปรียบเทียบวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพและรายได้ต่างกัน

เพื่อให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพและรายได้ต่างกันมีวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็กแตกต่างกันอย่างไร ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒๔ เปรียบเทียบวิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างแผนการส่งเสริมการอ่านทางการศึกษา

วิธีการ	เกณฑ์การประเมิน	รับจ้าง	ค่างาย	รับรางวัล	นักศึกษา	วิทย
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
๑. ให้หนังสือเป็นของขวัญหรือรางวัล	๒.๕๔	๔.๐๘	๔.๖๖	๖.๓๔	-	-
๒. ยกย่อง ชมเชย เมื่อเด็กอ่านหนังสือ	๖๔.๗๐	๓๔.๖๔	๒๒.๔๓	๔๐.๔๔	-	-
๓. หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ	๑๗.๖๕	๒๔.๕๗	๑๔.๔๔	๒๕.๓๗	๑๖.๖๗	๒๐.๐๐
๔. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด	๑๔.๗๐	๒๒.๔๕	๒๓.๖๖	๓๔.๖๓	๓๓.๓๓	๒๐.๐๐
๕. พาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุด	๒.๕๔	-	๑.๕๗	๒.๕๔	-	-
๖. พกคูปองเด็กถึงร้านที่เลือก	๕.๔๔	๑๖.๗๖	๑๔.๖๔	๑๕.๖๑	-	-
๗. ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ	๑๑.๗๖	๑๖.๗๖	๑๐.๖๔	๑๒.๖๔	๑๖.๖๗	-
๘. ให้เด็กเล่าเรื่องที่เขาอ่านให้ฟัง	๑๗.๖๕	๑๔.๖๔	๑๖.๖๐	๑๐.๖๔	๑๖.๖๗	-
๙. เมื่อพบเรื่องน่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย	๑๑.๗๖	๒๔.๕๕	๓๓.๐๗	๒๓.๔๑	๕๐.๐๐	๒๐.๐๐
๑๐. จัดไว้ให้เด็กอ่านหนังสือ	๑๔.๗๐	๑๖.๖๔	๑๑.๐๖	๑๖.๖๐	-	-
๑๑. ให้อ่านหนังสือที่ประทับใจเด็กอ่านหนังสือ	-	๖.๑๖	๔.๗๖	๖.๖๑	-	-
๑๒. แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือเมื่อเด็กสงสัย	๔.๔๔	๑๔.๖๔	๑๕.๗๔	๒๗.๖๖	๑๖.๖๗	-
ปล่อยให้เด็กอ่านเอง	๒.๕๔	๒.๐๔	๕.๑๔	๐.๕๑	-	๔๐.๐๐

จากตาราง ๒๔ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. โฉนดที่ดินเป็นของชาวหรือราษฎร จะเห็นว่า ผู้ที่ใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือ ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ ๔.๖๖ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๖.๓๔ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๔.๐๔ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๒.๔๔ ส่วนนักศึกษาและภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๒. ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ เกษตรกรรมมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ ๖๔.๓๐ ใช้วิธีการนี้ ที่รองลงไปตามลำดับคือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๔๐.๔๔ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๓๔.๖๔ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๒๒.๔๓ ส่วนนักศึกษาและภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๓. หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๕.๕๓ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๒๕.๓๓ ภิกษุ ร้อยละ ๒๐.๐๐ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑๘.๔๔ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๗.๖๔ และนักศึกษา ร้อยละ ๑๖.๖๓

๔. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๓๔.๖๓ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ นักศึกษา ร้อยละ ๓๓.๓๓ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๒๓.๖๒ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๒๒.๔๔ ภิกษุ ร้อยละ ๒๐.๐๐ และอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๘.๓๐

๕. พาเด็กไปอ่านหนังสือหรือห้องสมุด จะเห็นว่า มีผู้ปกครองเป็นจำนวน น้อยมากและมีเพียง ๓ อาชีพเท่านั้นที่ใช้วิธีการนี้คือ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๒.๔๔ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๒.๔๔ และอาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑.๕๗ ส่วนอาชีพรับจ้าง นักศึกษา และภิกษุ ไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๖. พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๑๘.๖๔ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๑๖.๓๒ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๑๕.๖๑ และอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๕.๔๔ ส่วนนักศึกษา และภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๗. ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา ใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๑๖.๖๓ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ

๑๖.๓๕ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๑๒.๖๔ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๑.๙๖ และ
อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑๐.๒๔ ส่วนภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๔. ให้เด็กเล่าเรื่องที่ได้อ่านในหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม
ใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๑๙.๖๕ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ นักศึกษา ร้อยละ ๑๖.๖๗
อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๑๔.๒๔ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑๒.๖๐ อาชีพรับราชการ ร้อยละ
๑๐.๒๔ ส่วนภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๕. เมื่อพบเรื่องที่สนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ
เป็นนักศึกษาใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ
อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๓๓.๐๗ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๒๔.๔๕ อาชีพรับราชการ ร้อยละ
๒๓.๔๑ ภิกษุ ร้อยละ ๒๐.๐๐ และอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๑.๙๖

๑๐. จัดที่ไว้ให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรมใช้
วิธีการนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๑๔.๙๐ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ
๑๒.๒๔ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๑๒.๒๐ และอาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑๑.๐๒
ส่วนนักศึกษาและภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๑๑. ใช้วิทยุหรือโทรทัศน์กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า มีผู้ปกครองใช้
วิธีการนี้น้อยมากคือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๖.๖๑ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๖.๑๒ และ
อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๔.๙๒ ส่วนอาชีพเกษตรกรรม นักศึกษา และภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

๑๒. แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือเมื่อเกิดสงสัย จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มี
อาชีพรับราชการใช้วิธีการนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๙.๓๒ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ นักศึกษา
ร้อยละ ๑๖.๖๗ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๑๔.๙๔ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๑๔.๒๔ และอาชีพ
เกษตรกรรม ร้อยละ ๔.๔๑ ส่วนภิกษุไม่ได้ใช้วิธีการนี้

สำหรับการปล่อยให้เด็กอ่านเองนั้น จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นภิกษุเป็นมาก
ที่สุดคือ ร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่รองลงไปตามลำดับมีดังนี้คือ อาชีพค้าขาย ร้อยละ ๕.๑๔
อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๒.๕๔ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๒.๐๔ และอาชีพรับราชการ
ร้อยละ ๐.๕๑ ส่วนนักศึกษาไม่เคยปล่อยให้เด็กอ่านเองเลย

ตาราง ๒๕ เปรียบเทียบวิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างมูลนิธิโครงการไทยราชบัณฑิตยสถาน

วิธีการ	รายได้อีกเดือน					
	ค่าภา	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐
	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
๑. ให้หนังสือเป็นของขวัญหรือรางวัล	๓.๗๐	๖.๑๔	๑๑.๔๔	๒.๔๔	๖.๓๙	๙.๕๐
๒. ยกย่อง ชมเชย เมื่อเด็กอ่านหนังสือ	๔๒.๕๔	๓๒.๔๖	๓๖.๔๔	๒๑.๙๕	๓๖.๑๗	๓๕.๐๐
๓. หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ	๑๙.๔๔	๒๒.๔๐	๒๒.๓๗	๒๑.๙๕	๒๔.๔๓	๓๒.๕๐
๔. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด	๒๕.๐๐	๒๕.๔๔	๓๔.๒๑	๓๑.๙๗	๓๔.๐๔	๒๒.๕๐
๕. พาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุด	๒.๗๔	๐.๔๔	๒.๒๓	-	๒.๑๓	๒.๕๐
๖. พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่เขาอ่าน	๑๒.๕๖	๑๒.๒๔	๑๓.๑๖	๒๔.๓๙	๒๑.๒๗	๒๒.๕๐
๗. ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ	๑๓.๔๙	๑๑.๔๐	๑๑.๔๔	๑๒.๒๐	๖.๓๙	๑๐.๐๐
๘. ให้เด็กเล่าเรื่องที่เขาได้อ่านให้ฟัง	๑๒.๐๔	๑๐.๕๐	๑๓.๑๖	๑๔.๖๓	๖.๓๙	๑๐.๐๐
๙. เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูภาพ	๒๐.๓๑	๒๕.๔๔	๓๐.๒๖	๓๑.๙๗	๓๑.๙๗	๒๐.๐๐
๑๐. จัดให้เด็กอ่านหนังสือ	๑๒.๕๖	๙.๖๕	๑๑.๔๔	๙.๗๖	๑๒.๗๗	๑๒.๕๐
๑๑. ให้อ่านหรือให้เด็กอ่านหนังสือ	๒.๗๔	๔.๓๙	๕.๒๖	๒.๔๔	๔.๒๖	๙.๕๐

ตาราง ๒๕ (ต่อ)

รายการ	รายได้อื่น					
	ค่า การ	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐
๑๒. แนะนำให้เด็กหากำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย ปดอยให้เด็กเอง	๑๓.๕๕	๑๓.๓๐	๑๔.๕๕	๑๕.๕๕	๑๖.๕๕	๑๗.๕๕
	๑๔.๕๕	๑๕.๕๕	๑๖.๕๕	๑๗.๕๕	๑๘.๕๕	๑๙.๕๕

จากตาราง ๒๕ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. ให้หนังสือเป็นของขวัญหรือรางวัล จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท ใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท ใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด
๒. บกยของ สมชัย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท ใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด
๓. หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๘๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด
๔. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด จะเห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ บาทใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๘๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด
๕. พาเด็กไปอ่านหนังสือหรือห้องสมุด จะเห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทไม่ใช้วิธีการนี้
๖. พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่เขาอ่าน จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๐๐๐-๑,๔๐๐ บาทใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด
๗. ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๘๐๐ บาทใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

๔. ให้เด็กเล่าเรื่องที่ได้ดูหนังให้ฟัง จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาทใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาทใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

๕. เมื่อพบเรื่องที่นาสนใจให้เด็กอ่านหรือควย จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาทใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

๑๐. จัดที่ไว้ให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

๑๑. ใช้วิทยุหรือโทรทัศน์กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

๑๒. แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือเมื่อเด็กสงสัย จะเห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการนี้มากที่สุด ที่รองลงไปคือผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาทใช้วิธีการนี้น้อยที่สุด

สำหรับการปล่อยให้เด็กอ่านเองนั้น ผู้ใช้มากที่สุดคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทนั้นไม่ปล่อยให้เด็กอ่านเองเลย

จากตาราง ๑๖ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีปัญหาเรื่องนี้น่ามากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๔๒.๔๖ รองลงไปที่คือภิกษุ ร้อยละ ๔๐.๐๐ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับราชการ มีปัญหาเรื่องนี้มากเกือบเท่ากันคือประมาณ ร้อยละ ๓๕ ผู้ที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา มีปัญหาเรื่องนี้น้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๖.๖๗

๒. ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายมากกว่าครึ่งหนึ่งมีปัญหาในเรื่องนี้ ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรรม มีปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่ากันคือไม่ถึงร้อยละ ๓๗ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีปัญหาในเรื่องนี้น้อยคือ ร้อยละ ๒๒.๔๔ สำหรับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา และภิกษุ ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

๓. ไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง รับราชการ และนักศึกษา มีปัญหาในเรื่องนี้เกือบเท่ากันคือประมาณร้อยละ ๑๒-๑๔ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายมีปัญหาในเรื่องนี้น้อยคือร้อยละ ๗.๐๔ สำหรับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นภิกษุนั้นไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

๔. หาหนังสือที่ให้อ่านไม่ได้ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และรับราชการ มีปัญหาในเรื่องนี้เกือบเท่ากันคือประมาณร้อยละ ๑๒-๑๔ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายมีปัญหาในเรื่องนี้น้อยคือร้อยละ ๔.๖๖ สำหรับผู้ที่มีอาชีพเป็นนักศึกษาและภิกษุนั้นไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

๕. ทัศนคติที่ไม่เหมาะสมต่อการอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษามีปัญหาในเรื่องนี้น่ามากที่สุดคือร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงไปที่คือภิกษุ ร้อยละ ๒๐.๐๐ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย และรับราชการ มีปัญหาในเรื่องนี้น้อยคือไม่ถึงร้อยละ ๕

๖. ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นภิกษุ มีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๔๐.๐๐ รองลงไปที่คือนักศึกษา ร้อยละ ๓๓.๓๓ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย และรับราชการนั้นไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ เกือบเท่ากันคือประมาณร้อยละ ๑๐-๑๖

๓. เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ เด็กมักไม่เชื่อฟัง จะเห็นว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรมีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๒๖.๔๓ ส่วนอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับราชการ และนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่ากันคือประมาณร้อยละ ๑๔-๑๕ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นภิกษุไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

๔. เมื่อถามเสีย เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษาและภิกษุไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร รับจ้าง ค้าขาย และรับราชการนั้นมีปัญหาในเรื่องนี้น้อยคือไม่ถึงร้อยละ ๑๐

๕. ยังไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา และภิกษุ ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร รับจ้าง ค้าขาย และรับราชการนั้นมีปัญหาในเรื่องนี้น้อยมากคือไม่เกินร้อยละ ๔

ส่วนผู้ปกครองที่ไม่ใช่ผู้ใดเลยนั้น ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา ร้อยละ ๑๖.๖๗ ที่มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ ๔.๗๘ และที่มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ ๒.๓๖

ตาราง ๒๗ เปรียบเทียบปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ระหว่างบุคลากรของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

ปัญหา	รายชื่อเด็ก					
	คำกล่าว	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐
	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐
ปัญหา	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
๑. ไม่เคยมีเวลาอยู่กับเด็ก	๓๘.๘๘	๓๗.๗๗	๓๘.๑๖	๓๘.๑๕	๓๘.๕๓	๓๘.๕๐
๒. ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	๓๐.๔๔	๓๗.๗๗	๓๕.๕๓	๔๑.๕๖	๓๑.๕๑	๒๕.๐๐
๓. ไม่เคยมีเงินซื้อหนังสือ	๑๗.๕๕	๑๓.๐๖	๑๓.๑๖	๕.๘๘	๘.๕๑	-
๔. หาหนังสือที่เด็กสนใจได้	๑๒.๐๔	๘.๗๗	๑๓.๑๖	๒๑.๕๕	๑๗.๐๒	๑๕.๐๐
๕. พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ	๕.๒๖	๕.๒๖	๒.๖๓	๕.๗๖	๔.๒๖	๒.๕๐
๖. ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ	๒๑.๒๕	๑๒.๒๕	๗.๘๕	๑๗.๐๗	๑๔.๘๕	๑๒.๕๐
๗. เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ เด็กก็ไม่สนใจ	๑๕.๗๔	๑๑.๕๐	๒๗.๖๓	๗.๗๖	๑๔.๘๕	๒๒.๕๐
๘. ไม่สามารถซื้อ เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ	๒.๗๕	๕.๒๖	๑๑.๕๔	๒.๕๔	๔.๒๖	๑๐.๐๐
๙. ยังไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ	๒.๗๕	๑.๗๕	๑.๗๖	๒.๕๔	๔.๒๖	๒.๕๐
ไม่มีปัญหา	๓.๗๐	๔.๗๕	๕.๒๖	๑๔.๖๓	๒.๗๕	-

จากตาราง ๒๓ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาทมีปัญหาเรื่องนี้น้อยคือร้อยละ ๒๕.๕๓ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่น ๆ มีปัญหาเรื่องนี้มากเกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๓๒-๓๕
๒. ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทมีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๔๑.๔๖ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปมีปัญหาเรื่องนี้น้อยคือร้อยละ ๒๕.๐๐ สำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่นๆนั้นปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๓๐-๓๔
๓. ไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนมีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๑๗.๕๕ ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๐๐๐-๑,๔๐๐ บาท และ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาท ร้อยละ ๑๓.๑๖ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาท และ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาท มีปัญหาเรื่องนี้ไม่ถึงร้อยละ ๑๐ สำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปไม่มีปัญหาเรื่องนี้
๔. หาหนังสือให้เด็กอ่านไม่ได้ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ บาทมีปัญหาในเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๒๑.๕๕ และผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๐๐๐-๑,๔๐๐ บาทมีปัญหาเรื่องนี้รองที่สุดคือร้อยละ ๔.๗๗ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่นๆนั้นปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๑๒-๑๗
๕. ที่พักอาศัยไม่เหมาะสมแก่การอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ทุกระดับมีปัญหาเรื่องนี้ไม่ถึงร้อยละ ๑๐
๖. ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนมีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๒๑.๒๕ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาทมีปัญหาเรื่องนี้รองที่สุดคือร้อยละ ๗.๔๕ สำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่นๆนั้นปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๑๒-๑๗
๗. เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ เด็กมักไม่เชื่อฟัง จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาทมีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๒๗.๒๓ ที่รองลงไปคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป ร้อยละ ๒๒.๕๐ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้

เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาทที่มีปัญหาเรื่องนี้น้อยที่สุดคือร้อยละ ๗.๓๐ สำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่นๆที่มีปัญหาเรื่องนี้เกือบเท่าๆกันคือประมาณร้อยละ ๑๑-๑๖

๔. มักอารมณ์เสีย เมื่อออกให้เด็กอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาทที่มีปัญหาเรื่องนี้มากที่สุดคือร้อยละ ๑๑.๘๔ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ในระดับอื่นๆที่มีปัญหาเรื่องนี้น้อยก็ไม่เกินร้อยละ ๑๐

๕. ยังไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ จะเห็นว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ทุกระดับก็มีปัญหาในเรื่องนี้น้อยมากคือไม่ถึงร้อยละ ๕

สำหรับผู้ปกครองที่ไม่มีปัญหาในเรื่องการส่งเสริมการอ่านของเด็กนั้นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาท ร้อยละ ๑๔.๖๓ ที่มีรายได้เดือนละ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาท ร้อยละ ๖.๓๕ ที่มีรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาท ร้อยละ ๕.๒๖ ที่มีรายได้เดือนละ ๑,๐๐๐-๑,๔๐๐ บาท ร้อยละ ๕.๓๕ และมีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ร้อยละ ๓.๙๐

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
๒. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาในเรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอย่างไรบ้าง
๓. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันในเรื่องอาชีพและรายได้ มีวิธีการและปัญหาในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างไร
๔. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาในเรื่องการอ่านอย่างไรบ้าง
๕. เพื่อศึกษาว่า ผู้ปกครองนักเรียนอ่านหนังสือและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดจากบทความต่างๆที่ปรากฏอยู่ในบทที่ ๒ แล้วแจกแบบสอบถามให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครองตอบ และผู้วิจัยได้ขอความช่วยเหลือจากครูประจำชั้นให้ช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากนักเรียน ส่วนผู้ปกครองที่อ่านหนังสือไม่ออกนั้น ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สุ่มมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาคม ปีการศึกษา ๒๕๑๗ จำนวน ๔๕๐ คน

หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามคืนแล้วได้ไปสัมภาษณ์แล้ว ปรากฏว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างนี้เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยได้มี ๔๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๗ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการจัดกระทำกับข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่และการหาค่า

อัตราส่วนร้อยละ

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

ก. สภาพการอ่านของผู้ปกครอง

๑. ผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือหนึ่งสัปดาห์พาดูหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับ ผู้ปกครองร้อยละ ๓๐.๒๖ หนึ่งสัปดาห์หรือเป็นประจำ และผู้ปกครองร้อยละ ๑๕.๐๒ ไม่ได้รับหรืออ่านหนังสือพิมพ์เลย

๒. ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากคือร้อยละ ๙๕.๓๕ อ่านหนังสือพิมพ์บ่อยๆ ที่อ่านบางแต่ไม่บ่อยนักมีร้อยละ ๑๓.๑๔ และที่ไม่ได้อ่านเลยมีน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑.๔๑

๓. สถานที่ของผู้ปกครองส่วนมากใดเป็นสถานที่อ่านหนังสือพิมพ์คือที่บ้าน (รวมวัดของภิกษุสงฆ์) มีร้อยละ ๖๕.๔๕ ผู้ปกครองที่เหลือนั้นไปอ่านที่อื่นซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ที่ทำงาน ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน ห้องสมุด ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย และสโมสร

๔. ผู้ปกครองส่วนมากคือร้อยละ ๔๓.๑๘ หรือหนึ่งสัปดาห์หรือรายเดือนได้อ่านเป็นประจำหรือทุกวัน ส่วนที่ไม่ได้รับหรืออ่านเลยมีร้อยละ ๓๔.๘๘

๕. ผู้ปกครองร้อยละ ๓๓.๔๕ อ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนเป็นประจำ ส่วนที่ไม่ค่อยได้อ่านหรือไม่ได้อ่านเลยมีน้อย

๖. ผู้ปกครองส่วนมากคือร้อยละ ๖๔.๓๒ อ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนที่บ้าน (รวมวัดของภิกษุสงฆ์) และไม่อ่านตามสถานที่อื่นๆ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ที่ทำงาน บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ ห้องสมุด ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวย และสโมสร

๗. ผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งได้อ่านหนังสือมาอ่านโดยวิธีซื้อ ที่ยืมมาจากห้องสมุดหรือคนอื่นมีน้อย และที่ไม่ได้อ่านเลยมีน้อยมากคือร้อยละ ๔.๔๔

๘. ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของผู้ปกครองซึ่งมีความถี่สูงได้แก่

ก) ไม่มีเวลาอ่าน

- ข) ไม่เห็นหนังสือที่ตรงกับความต้องการ
- ค) อ่านซ้ำหรืออ่านไม่คล่อง
- ง) มองสมมุติอยู่ไกลไปมาไม่สะดวก
- จ) อ่านซ้ำหนังสืออยู่ไกล

ข. ความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่าน

๑. ผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่งอยากให้เด็กทุกคนในบ้านรักการอ่านหนังสือ แต่มีผู้ปกครองเพียงส่วนน้อยที่ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ที่อยากให้หนังสือสมุดเคลื่อนที่ และต้องการเขาไปใช้ห้องสมุดของโรงเรียนหรือของวิทยาลัย

๒. ผู้ปกครองร้อยละ ๕ เท่านั้นที่คิดว่า การอ่านหนังสือทำให้เกิดผลเสีย เช่น เสียสุขภาพ เสียเวลาทำรายได้ แต่ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่าการอ่านทำให้เกิดผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยให้มีความรู้กว้างขวางซึ่งมีมากถึงร้อยละ ๖๕.๔๔

๓. ผู้ปกครองเพียงส่วนน้อยคือไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ที่คิดว่า การที่เด็กอ่านหนังสือซึ่งไม่ใช่หนังสือเรียนนั้นก่อให้เกิดผลเสีย เช่น ทำให้ผลการเรียนไม่ดี ทำให้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดี เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่แล้วเห็นว่าการอ่านทำให้เกิดผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง ทันโลก จึงมีถึงร้อยละ ๔๘.๓๔

ค. สภาพการอ่านของเด็ก

๑. ผู้ปกครองส่วนมากใช้วิธีบอกหรือปล่อยให้เด็กอ่านหนังสือเอง ที่บังคับนั้นมีน้อยคือร้อยละ ๖.๑๐ ส่วนที่จ้างให้อ่านมีน้อยคือร้อยละ ๐.๒๓ เท่านั้น

๒. หนังสือที่เด็กอ่านส่วนมากเป็นหนังสือเรียนหรือตำรา และหนังสือพิมพ์ที่รองลงไปคือหนังสืออ่านเล่นหรือนวนิยาย ส่วนหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน และหนังสือทางศาสนาหรือปรัชญานั้นมีเด็กได้อ่านน้อย

๓. วิธีที่เด็กได้อ่านหนังสือมาอ่านในระดับความถี่สูง ได้แก่

- ก) ยืมมาจากห้องสมุด
- ข) อ่านหนังสือที่ผู้ปกครองรับหรือซื้อเอาไว้
- ค) ใ้ตนเอง

ง) ผู้ปกครองซื้อหรือหาให้

จ) ไปอ่านที่บ้านคนอื่น

๔. สาเหตุที่เด็กไม่ค่อยอ่านหนังสือในระดับความถี่สูง ได้แก่

ก) ต้องช่วยทำงานบ้าน

ข) ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์มากกว่า

ค) มีการบ้านมากเกินไป

ง) ชอบเที่ยวหรือเล่นสนุกสนานมากกว่า

จ) ไม่ชอบอ่านหนังสือ

๕. วิธีการและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก

๑. วิธีการที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่คือตั้งแคโรยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ได้แก่

ก) ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ

ข) สนิทสนมให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด

ค) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจก็ให้เด็กอ่านหรือดูควย

ง) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ

จ) แนะนำให้ทำคำตอบจากหนังสือ เมื่อเด็กสงสัย

๒. ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็กที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่คือตั้งแคโรยละ ๒๐ ประสบ ได้แก่

ก) ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก

ข) ต้องยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

๖. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีวิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็กต่างกัน ดังนี้

๑. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรมตั้งแคโรยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังนี้
ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ

๒. ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างตั้งแคโรยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

ก) ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ

- ข) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ
- ค) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย
- ง) สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด

๓. ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายทั้งครอบครัวจะ ๖๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

- ก) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย
- ข) สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- ค) บอกของ ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ

๔. ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการหรือทำงานองค์กรทั้งครอบครัวจะ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการต่อไปนี้

- ก) บอกของ ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
- ข) สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- ค) แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือ เมื่อเด็กสงสัย
- ง) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ
- จ) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย

๕. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษาดังทั้งครอบครัวจะ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

- ก) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย
- ข) สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด

๖. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักใช้วิธีการเพียง ๓ อย่างเท่านั้นและมีความถี่เท่ากันด้วย คือ

- ก) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ
- ข) สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- ค) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือดูด้วย

๗. ผู้ปกครองที่มีรายได้วางกันใช้วิธีการในการส่งเสริมการอ่านของเด็กต่างวันดังนี้

๑. ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ บาท ๑,๕๐๐-๑,๙๐๐ บาท และ ๒,๕๐๐-๒,๙๐๐ บาท ทั้งครอบครัวจะ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการเหมือนกันดังต่อไปนี้

- ก) ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
- ข) สัมผัสหนังสือให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- ค) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจก็ให้เด็กอ่านหรือคุยด้วย
- ง) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ

๒. ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาทถึงแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

- ก) สัมผัสหนังสือให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- ข) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจก็ให้เด็กอ่านหรือคุยด้วย
- ค) พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน
- ง) ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
- จ) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ

๓. ผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไปใช้วิธีการต่อไปนี้มาก คือถึงแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป

- ก) ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
- ข) หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ
- ค) แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือ เมื่อเด็กสงสัย
- ง) สัมผัสหนังสือให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
- จ) พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน
- ฉ) เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจก็ให้เด็กอ่านหรือคุยด้วย

๔. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็กต่างกันดังนี้

๑. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรมตั้งแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไปมีปัญหาดังต่อไปนี้

- ก) ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก
- ข) ห่วงยุ่งเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- ค) เมื่อมองให้เด็กอ่านหนังสือเด็กมักไม่เชื่อฟัง

๒. ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และรับราชการหรือทำงานองค์กรต่าง ๆ มีปัญหาเหมือนกันคือ

ก) ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก

ข) ต้องยุ่งอยู่กับการประกอบอาชีพ

๓. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษาตั้งแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

ต่อไปนี้

ก) ที่อยู่อาศัยไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ

ข) ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ

๔. ผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นกษัตริย์ตั้งแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไปใช้วิธีการดังต่อไปนี้

ก) ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก

ข) ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ

ค) ที่อยู่อาศัยไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ

๕. ผู้ปกครองที่มีรายได้สุทธิต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ขึ้นไปมีปัญหาเหมือนกันคือ ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก และต้องยุ่งอยู่กับการประกอบอาชีพ

อภิปรายผล

๑. ผลการอ่านของผู้ปกครอง จากผลของการศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองจำนวนมากอ่านหนังสือแต่ไม่ค่อยใคร่หนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือรายสัปดาห์ หรือรายเดือน เหตุที่ไม่ใคร่หนังสือไว้อ่านอาจจะเป็นเพราะมีสถานที่หลายแห่งด้วยกันที่มีหนังสือให้อ่านอยู่แล้ว เช่น ที่ทำงาน ร้านอาหาร บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน เป็นต้น การที่ผู้ปกครองไม่ค่อยซื้อหนังสืออ่านนั้นย่อมกระทบกระเทือนต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็ก กล่าวคือ ทำให้เด็กไม่ค่อยมีหนังสืออ่านเมื่ออยู่ที่บ้าน เด็กอาจจะไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือเพราะผู้ปกครองไม่อ่านให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่าง ดังนั้น ถ้าจะส่งเสริมการอ่านของเด็กแล้ว ผู้ปกครองจึงควรซื้อหนังสือเอาไว้ที่บ้านบ้าง สำหรับผู้ปกครองที่อ่านหนังสือไม่คล่องหรืออ่านไม่ออกก็อาจให้เด็กอ่านให้ฟัง หรือเล่าเรื่องที่อ่านแล้วให้ฟังก็ได้

๒. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่าน จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่า ผู้ปกครองเกือบทั้งหมดตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือเป็นอย่างดี และอยากให้

ทุกคนในมารักการอ่านหนังสือ แต่มีอุปการะเป็นจำนวนมากที่เห็นความสำคัญของ หองสมุด ซึ่งสังเกตได้จากภารกิจของหอสมุดเป็นที่อ่านหนังสือ ความต้องการเอาไปใช้ หองสมุดของโรงเรียนหรือของวิทยาลัย และความต้องการหอสมุดเคลื่อนที่ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะอุปการะไม่มีประสิทธิภาพในด้านการให้บริการของหอสมุดมาก่อน ด้วยอุปการะ ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาไม่สูงนัก ประกอบกับหอสมุดประชาชนก็มีอยู่เพียงแห่งเดียว เจาหน้าที่และหนังสือมีน้อย การบริการจึงอาจไม่ค่อยดี และหอสมุดโรงเรียนหรือ ของวิทยาลัยก็ไม่ได้ให้บริการแก่ผู้ปกครองด้วย ในการส่งเสริมการอ่านนั้น หอสมุดย่อมมี ส่วนช่วยได้เป็นอย่างมาก เพราะหอสมุดมีหนังสือให้เลือกอ่านได้ตามความสนใจโดยที่ ผู้ปกครองไม่คงเสียเงินซื้อ

๓. ถึงแม้อุปการะส่วนมากจะเห็นว่า การอ่านหนังสือนั้นก่อให้เกิดผลดี แต่มี ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งต้องการให้เด็กอ่านเฉพาะหนังสือเรียนเท่านั้น ในการส่งเสริมให้เด็ก รักการอ่านหนังสือจำเป็นที่จะต้องให้เด็กได้อ่านเรื่องประเภทบันเทิงคดี เพราะเรื่อง ประเภทนี้จะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึก ตื่นเต้น หรือเบิกบานใจ ความรู้สึกเหล่านี้จะทำให้ เด็กรู้จักใช้หนังสือเป็นเครื่องพักผ่อนหย่อนใจ หนังสือเรียนไม่มีเรื่องประเภทนี้ นอกจาก บรรณคดี แต่บรรณคดีในแบบเรียนเป็นเรื่องที่ใหญ่ในสมัยก่อนแต่ชั้นใหญ่ใหญ่อ่าน ดังนั้น เด็กจึงไม่ค่อยได้รับความซาบซึ้งจากเนื้อเรื่องและอารมณ์สเท่ห์ที่ควร

๔. สภาพการอ่านของเด็ก จากผลของการศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นว่า เด็ก ส่วนมากได้อ่านหนังสือมาโดยยืมมาจากหอสมุด และอ่านหนังสือที่ผู้ปกครองรับหรือเอาไว และผู้ปกครองส่วนมากก็มิได้ให้ความสนใจให้เด็กอ่านหนังสือ แต่เด็กก็มีปัญหาสำคัญที่คอย ขัดขวางการอ่านคือ เด็กต้องช่วยทำงานบ้าน และรอบฟังกิจวัตรหรือดูโทรทัศน์มากกว่า จะเห็นว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการอ่านของเด็กนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองส่วนมากเป็นผู้มีรายได้ไม่มากนักและมีเด็กอยู่ในความดูแลหลายคน จึงต้องใช้เด็กทำงาน บ้านเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของตนบ้าง ซึ่งถ้าผู้ปกครองควรจะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน จริงๆแล้ว ผู้ปกครองก็จำเป็นจะต้องให้เด็กได้มีเวลาว่างบ้าง สำหรับเด็กที่ชอบฟังวิทยุหรือดู โทรทัศน์นั้น ผู้ปกครองก็อาจใช้วิทยุหรือโทรทัศน์กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือได้ โดยการหาหนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เด็กชอบฟังหรือชมนี้มาให้เด็กอ่าน และบางโอกาสก็ควรให้เด็กได้ฟัง

หรือรายการที่เกี่ยวข้องกับหนังสือบาง

๔. ผู้ปกครองส่วนมากสนใจหาวิธีให้เด็กได้อ่านหนังสือ แต่มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ปล่อยให้เด็กอ่านเองโดยไม่ใคร่ส่งเสริมแต่ประการใด ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากก็ยังไม่คอยไล่ใกล้ชีวิตกับเด็กเกี่ยวกับเรื่องการอ่านนัก สิ่งเกิดจากมีผู้ปกครองเป็นจำนวนน้อยมากที่พาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุด ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟัง ให้เด็กเล่าเรื่องที่ได้อ่านให้ฟัง และพูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน ความใกล้ชิดกับเด็กเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็ก เพราะความใกล้ชิดจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ และผู้ปกครองเองก็จะได้รู้ถึงปัญหาและความสนใจของเด็กเกี่ยวกับการอ่านหนังสือด้วย

ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายและผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นนักศึกษาที่มีวิธีการส่งเสริมการอ่านของเด็กได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ กล่าวคือ ส่วนใหญ่ใช้วิธีเมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กอ่านหรือคุยด้วย และสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด ซึ่งทั้งสองวิธีนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองกับเด็กได้อ่านหนังสือด้วยกัน คุยพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านนั้น และสนใจหาหนังสือมาให้อ่าน

๕. ผู้ปกครองส่วนมากมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็กเหมือนกันคือ ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก และต้องยุ่งอยู่กับการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองทุกคนมีหน้าที่จะต้องหารายได้มาจุนเจือครอบครัว และต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ส่วนเด็กก็ต้องออกรายไปโรงเรียน โอกาสที่ผู้ปกครองกับเด็กจะได้พบกันในวันหนึ่งๆ นั้นมีไม่มากนัก แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาเรื่องไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือนั้นกลับไม่ใช่ปัญหาสำคัญ เพราะมีผู้ปกครองเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่คิดว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาของตน ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีปัญหาเรื่องมีมากกว่าอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพทั้งสองนี้เป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยและมีรายได้อันไม่แน่นอน สำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยๆ แล้วจะเห็นว่า มีปัญหาในเรื่องไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือนี้เป็นจำนวนน้อยมากหรือไม่เลย

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะกอบุบริหารโรงเรียน

๑. ควรตระหนักว่า ผู้ปกครองของนักเรียนนั้นส่วนมากมีอาชีพรับราชการหรือทำงานองค์การ และมีอาชีพค้าขาย แต่เป็นผู้มีรายได้น้อย ต้องรับผิดชอบดูแลเด็กหลายคน ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรหาทางช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเงินให้มาก เช่น จัดหาทุนให้ จัดอาหารกลางวันให้ ช่วยเหลือด้านเครื่องเขียนแบบเรียน เป็นต้น

๒. ควรจัดงบประมาณให้แกห้องสมุดให้มากพอเพื่อให้ห้องสมุดมีวัสดุมากพอที่จะให้เด็กได้เลือกอ่านตามความสนใจ เพราะสิ่งแวดล้อมทางบ้านของเด็กนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการอ่านของเด็กนัก เช่น เด็กต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน ที่บ้านไม่มีหนังสือให้อ่าน ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก เป็นต้น ดังนั้น การที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนั้นทางโรงเรียนจะต้องช่วยผู้ปกครองทางบ้านด้วย การช่วยเหลือของทางโรงเรียนที่ดีที่สุดก็คือ ช่วยให้ห้องสมุดมีวัสดุมากพอแก่การอ่านของเด็ก

๓. ควรช่วยให้ครูบรรณารักษ์ได้ทำงานห้องสมุดเต็มเวลาและได้มีชั่วโมงสอนการใช้ห้องสมุดแก่เด็กบ้าง ทั้งนี้เพื่อครูบรรณารักษ์จะได้มีโอกาสแนะนำและส่งเสริมการอ่านแก่เด็กเป็นรายตัวได้ นอกจากนี้ ครูบรรณารักษ์จะได้จัดบริการให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเด็กก็จะรู้จักใช้บริการของห้องสมุดได้เป็นอย่างดีด้วย

ข. ข้อเสนอแนะกอบรรณารักษ์

๑. บรรณารักษ์ควรจัดโปรแกรมด้านการส่งเสริมการอ่าน โดยถือว่าการส่งเสริมการอ่านเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของห้องสมุด บรรณารักษ์ควรหาโอกาสที่จะกระตุ้นให้เด็กเห็นคุณค่าของการอ่าน ใคอ่านและยืมหนังสือของห้องสมุดให้มากที่สุด และควรให้บริการต่างๆ ไปถึงผู้ปกครองของนักเรียนด้วย เช่น ให้เด็กยืมหนังสือใคร่ครวญ ๒ เล่ม มีใบยืมใคร่ครวญ ๑ เล่มเหมือนปัจจุบันนี้ เพื่อเด็กจะได้ยืมไปให้ผู้ปกครองของตนได้อ่านบ้าง

๒. บรรณารักษ์ควรพิจารณาข่าวสารไว้มากที่สุด เพราะวารสารนั้นมีเรื่องทั้งประเภทสารคดีและบันเทิงคดี เหมาะสำหรับการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านมาก และเด็กส่วนใหญ่ก็มักไม่ได้อ่านวารสารเมื่ออยู่ที่บ้าน ส่วนหนังสือพิมพ์นั้นเด็กมักจะได้อ่านอยู่แล้ว

๓. บรรณารักษ์ควรหาทางร่วมมือกับครูปกครองในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก โดยให้ครูปกครองไต่ถามถึงหนังสือของเด็กมากขึ้น ซึ่งอาจทำสิ่งต่อไปนี้

ก) จัดให้มีวันของสมุดขึ้นทุกปี ซึ่งวันนี้ควรจะได้แสดงผลงานต่างๆของห้องสมุด ให้เด็กพาครูปกครองเขาชมด้วย และเชิญชวนให้มีการบริจาคหนังสือ

ข) จัดให้มีการจำหน่ายหนังสือราคาถูก โดยเชิญชวนร้านจำหน่ายหนังสือให้นำหนังสือไปจำหน่ายในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด เพื่อครูปกครองจะได้พาเด็กไปซื้อหาหนังสือที่ดีและราคาถูก

ค) ให้โรงเรียนสมุดเป็นสถานที่ประชุมของสมาคมศิษย์เก่า หรือสมาคมครูปกครองและครู เพื่อในโอกาสการประชุมของสมาคมเหล่านี้ได้เห็นสภาพของห้องสมุด จะได้ช่วยกันคิดหาทางปรับปรุงกิจการของห้องสมุดให้เจริญยิ่งขึ้น

ง) บรรณารักษ์ควรหาโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูปกครองของนักเรียนเพื่อจะได้ทราบปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็ก และการปรับปรุงห้องสมุดของตน

ค. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดประชาชน และกองการศึกษาผู้ใหญ่

ครูปกครองเห็นว่าวนมากที่มีปัญหาในเรื่องอ่านหนังสือหรืออ่านไม่ค่อยออก และไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือ ทั้งนี้ กองการศึกษาผู้ใหญ่จึงควรจัดทำเอกสารหรืออนุสารที่เป็นเรื่องน่ายสนใจ และไม่ง่ายๆ ให้ครูปกครองที่มีปัญหาในเรื่องนี้ได้อ่านกันให้มากขึ้น ส่วนห้องสมุดประชาชนก็ควรจะขยายบริการและการประชาสัมพันธ์ให้ถึงประชาชนให้มากขึ้น เพราะจะสังเกตเห็นว่า ครูปกครองมีกานหนังสือตามห้องสมุดมากกว่าที่ห้องสมุด

ง. ข้อเสนอแนะต่อครูปกครอง

ครูปกครองพึงตระหนักไว้เสมอว่า การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนั้น เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของครูปกครอง จึงควรพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กรักการอ่านหนังสือ การพูดคุยกับของของเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสืออย่างไม่เป็นการเพียงพอ แต่ครูปกครองจะต้องอ่านหนังสือให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่าง หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กถึงเรื่องราวของหนังสือ รวมมือกับบรรณารักษ์และโรงเรียนเพื่อช่วยกันส่งเสริมการอ่านของเด็ก การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นเสียตั้งแต่วัย

เป็นเด็กเท่านั้นที่เท่ากับเป็นการให้การศึกษาแก่เด็กตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

๑. ควรศึกษาว่า นักเรียนที่ใช้บริการของห้องสมุดเป็นประจำนั้นมีสภาพทางบ้านเป็นอย่างไร ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนหรือไม่
๒. ควรศึกษาว่า นักเรียนที่สอบได้คะแนนสูงๆนั้น ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเกี่ยวกับการอ่านอย่างไร หรือไม่
๓. ควรศึกษาว่า ผู้ที่มีความร่ำรวยและมีชื่อเสียงในท้องถิ่นนั้นส่งเสริมการอ่านของเด็กอย่างไร หรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

๕๒

กำจร สติรกุล "หนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน" การประชุมศึกษาเรื่องหนังสือสำหรับเด็กเริ่มอ่าน หน้า ๔๕ สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๑๕.

เจริญ วัฒนสุชาติ "สุขภาพจิตและหนังสือ" วารสารทองสมุท ๕: ๒๗๒, กันยายน-ตุลาคม ๒๕๐๘.

ทวี มุขระโกษา "ทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ ๑๑-๑๖ ปี" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี หน้า ๑๔๔ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐.

ประทีป สยามชัย "เด็กกับหนังสือ" มิตรครู ๘: ๖-๗, ๔๑-๔๒, ปักษ์แรก ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๓.

ประยูร พรหมพันธุ์ "แนวคิดในการพัฒนาเยาวชน" มิตรครู ๑๘: ๓๐-๓๒, ปักษ์แรก ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๖.

ปวย อิงภากรณ์ "โครงการส่งเสริมการจัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือเด็กทั่วประเทศ" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี หน้า ๓๕-๔๐ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐.

พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เชอ กรมหมื่น, "คำรับสั่งปราศรัยในพิธีเปิดการสัมมนาหนังสือเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี หน้า ๒๔๔-๒๔๕ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, "พระราชดำรัสในพิธีเปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕" วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา
สหประชาชาติ ๒: ๑-๒, เมษายน ๒๕๑๕

แมนมาส ขวอดิต "ปีหนึ่งสี่ระหว่างชาติ" วารสารทองสมุก ๑: ๖๔-๗๓, มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕.

ยุท ศุภคำรณ และคนอื่นๆ "ความสนใจและนิสัยการอ่านของเด็กในภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐.

รัฐจวน อินทรกำแหง วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น ดวงกมล ๒๕๑๗, ๑๒๕ หน้า

_____ "หนังสือกับชีวิต" มหาวิทยาลัยทางอากาศ ฉบับที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒: ๒๕-๓๒, กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖.

วรณี สุนทรเวช "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ ๑๑-๑๖ ปี" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑-๑๖ ปี หน้า ๑๑๓ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐.

วราณี ทองมา "การสัมภาษณ์เรื่องปีหนึ่งสี่ระหว่างชาติ ๒๕๑๕" วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ ๒: ๑๕, เมษายน ๒๕๑๕.

ศ. อรุณี "ลอนานักพิมพ์อสังการ กัลยาณพาร์ค" ลอนา ๒๓: ๑๐๖, ปักแรก ธันวาคม ๒๕๑๖.

สมบัติ พลายนชัย "วิธีหาเวลาว่างอ่านหนังสือ" วารสารการศึกษาผู้ใหญ่ ๔๓: ๒๗-๓๑, พฤศจิกายน ๒๕๑๓.

สิรินทร์ ชวงโชติ "ท่านจะช่วยบุตรหลานของท่านให้มึนนิสัยรักการอ่านหนังสือได้อย่างไร" วารสารทองสมุก ๑: ๓๐-๓๕, มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗.

สุลักษณ์ ศิวรักษ์ "กำเนิด ถนกระกูด อิทธิพลของบิดา" ประวัติพระยาอนมานราชชน สัมภาษณ์เสวีรโกเศศ และพระยาอนมานราชชนท้าวเจ้าราช หน้า ๑๑-๑๕ มูลนิธิเสวีรโกเศศ ๒๕๑๒.

อนันตวรรณ, พระยา "การอ่านหนังสือ" ฟื้นความหลัง หน้า ๓๕๕ สึกษิตสยาม
๒๕๑๐.

Carlsen, G..Robert, Books and the Teen-age Reader, Harper and
Row, New York, 1971, 247 pp.

Freeman, Sophie, "Parents Can Help Him to Read" The Instructor
1: 60, 99, August-september, 1967.

Larriek, Nancy, A Parent's Guide to Children's Reading, Doubleday
and Company, New York, 1964, 312pp.

LeShan, Eda, "How Do Parents Respond to Children's Questions"
Childhood Education 2: 79-82, October, 1968.

McColvin, Leonel R., Libraries for Children, Phoenix House Ltd.,
London, 1961, 298 pp.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

1

เรียน ท่านผู้ปกครองนักเรียนที่เคารพ

ทุกวันนี้ การอ่านหนังสือเป็นเรื่องที่จำเป็นและสำคัญมาก เด็กของท่านจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับท่านด้วยเหมือนกัน

เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็น ปัญหา และวิธีการในการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือ ผมจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ขอได้โปรดตอบแบบสอบถามที่ผมควยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการคิดหาทางช่วยเหลือให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ

ผมขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามให้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายสมาน พลวิชิต)

นิติปรัชญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

แบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ รายละเอียดส่วนตัว

โปรดกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่เป็นจริง

๑. ท่านมีอาชีพอะไร?

-เกษตรกร เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์
-รับจ้าง เช่น เป็นช่างซ่อมรถ ร่อมเครื่องไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง คนงาน
-ค้าขาย เช่น เป็นเจ้าของกิจการ เจ้าของบริษัท เจ้าของร้านค้า แม่ค้า
-รับราชการ หรือทำงานองค์การ
-อื่นๆ เช่น นักมวย พระภิกษุ

๒. ท่านมีรายได้ประมาณเดือนละเท่าไร?

ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ บาท
๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท	๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาท
๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓,๐๐๐ บาท

๓. ท่านมีความรู้ในระดับ หรือชั้นใด?

ต่ำกว่า ป.๔	ป.๔
ม.๓ หรือ ป.๕	ม.๕ หรือ มศ.๓
ม.๕ หรือ มศ.๕ หรือเทียบเท่า	
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	
ปริญญา หรือ เทียบเท่า	

๔. ท่านมีนักเรียนอยู่ในความดูแลกี่คน?

๑ คน	๒ คน	๓ คน
๔ คน	๕ คน	๖ คนขึ้นไป

๕. ท่านเป็นอะไรกับเด็ก?

พ่อ แม่	ปู่ ย่า ตา ยาย	ลุง ป้า อา น้า
พี่	อื่นๆ (โปรดบอก)	

๖. บ้านที่ท่านพักอยู่ทุกวันนี้เป็นบ้านของใคร?

.....บ้านของตนเอง บ้านญาติ บ้านเช่า
.....บ้านพักในบริเวณที่ทำงาน อื่นๆ (โปรดบอก).....

ตอนที่ ๒ สภาพการอ่านและความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน

หนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เคนนิวส์ ราชสีมา

หนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน เช่น มหाराษฎร์ สกลไทย บางกอก วิทยาสาร

หนังสือ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เป็นรูปเล่ม แต่ไม่ใช่หนังสือเรียน

โปรดกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่เป็นจริง ซึ่งบางข้อจะถามมากกว่า

๑. แทงก็ใด

๑. ท่านรับหนังสือพิมพ์หรือไม่?

.....รับประจำ ซื้ออ่านเป็นบางครั้ง
.....ไม่ได้รับหรือซื้อเลย

๒. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์บ่อยไหม?

.....อ่านทุกวัน อ่านบ่อยแต่ไม่ทุกวัน
.....อ่านสัปดาห์ละ ๑-๒ ครั้ง อ่านเดือนละ ๒-๓ ครั้ง
.....อ่านเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า

๓. โดยมากท่านอ่านหนังสือพิมพ์ที่ไหน?

.....ที่บ้าน ที่งานญาติหรือบ้านเพื่อน
.....ที่ห้องสมุด ที่สโมสร
.....ที่ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ ที่ร้านค้าหรือร้านเสริมสวย
.....ที่ทำงาน ที่อื่นๆ (โปรดบอก).....

๔. ท่านรับหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนบ้างไหม?

.....รับประจำ ซื้ออ่านเป็นครั้งคราว
.....ไม่ได้รับหรือซื้อเลย

๕. ท่านอ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนบ่อยไหม?

.....อ่านเป็นประจำ

.....ไม่ค่อยได้อ่าน

.....ไม่ได้อ่าน

๖. ท่านอ่านหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนที่ไหน?

.....ที่บ้าน

.....ที่งานญาติหรือบ้านเพื่อน

.....ที่ห้องสมุด

.....ที่สโมสร

.....ที่ร้านอาหารหรือร้านกาแฟ

.....ที่ร้านค้าคนหรือร้านเสริมสวย

.....ที่ทำงาน

.....ที่อื่นๆ (โปรดบอก).....

๗. ท่านได้อ่านหนังสือเป็นเล่มๆที่ไหนมาอ่าน?

.....ข้อ

.....เรา

.....ขอยืมจากคนอื่น

.....ยืมหรืออ่านของห้องสมุด

.....ที่บ้านชายหนังสืออยู่แล้ว

.....อื่นๆ (โปรดบอก).....

๘. ท่านมีปัญหาในเรื่องการอ่านอย่างไร?

.....อ่านหนังสือช้า อ่านไม่คล่อง

.....ไม่มีเวลาอ่าน

.....อาชีพที่ทำไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือ

.....ร้านขายหนังสืออยู่ไกล

.....ห้องสมุดอยู่ไกลไปมาไม่สะดวก

.....ไม่ชอบอ่านหนังสือ

.....ไม่มีคำแนะนำให้อ่านหนังสือดีๆ

.....ไม่มีหนังสือที่ตรงกับความสนใจ

.....ที่พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่าน

.....อื่นๆ (โปรดบอก).....

๙. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านอย่างไร?

.....อยากให้หนังสือดีๆพิมพ์ออกขายมากๆ

.....อยากให้หนังสือหรือห้องสมุดอยู่ใกล้ๆบ้าน

.....อยากเข้าไปที่ห้องสมุดของโรงเรียนหรือของวิทยาลัย

.....อยากให้ห้องสมุดเคลื่อนที่

.....คิดจะตั้งห้องหนังสือขึ้นในบ้านเพื่อการศึกษาคนควาของลูกหลานต่อไป

.....อยากให้ทุกคนในบ้านรักการอ่านหนังสือ

.....อื่นๆ (โปรดบอก).....

๑๐. การอ่านหนังสือทำให้ท่านได้รับผลดีหรือผลเสียอย่างไร?

-ช่วยให้มีความรู้กว้างขวาง
-ช่วยให้เข้าใจโลก ชีวิต และคนอื่นมากขึ้น
-ช่วยในการประกอบอาชีพได้ดีขึ้น
-ช่วยให้อ่านหนังสือได้เร็วและคล่องขึ้น
-ช่วยให้ได้รับความเพลิดเพลิน
-ทำให้เสียเวลาทำงานหรือหารายได้
-ทำให้สิ้นเปลืองเงิน
-ทำให้เสียสุขภาพ
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

ตอนที่ ๓ วิธีการและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก

โปรดกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่เป็นจริง ซึ่งบางข้อจะถามมากกว่า ๑ แห่งก็ได้

๑. ท่านทำอย่างไรเมื่อจะให้เด็กอ่านหนังสือ?

จูงใจให้อ่าน	ขอร้องให้อ่าน
บอกหรือเตือนให้อ่าน	บังคับให้อ่าน
ปล่อยให้อ่านเอง	ไม่ค่อยสนใจกับการอ่านของเด็กนัก

๒. เด็กของท่านมีปัญหาเรื่องการอ่านอย่างไร?

มีการบ้านมากเกินไป	ต้องช่วยทำงาน
มีคนอื่นๆคอยรบกวน	อ่านหนังสือช้า อ่านไม่ค่อยออก
ไม่มีหนังสืออ่าน	ซีเกียจอ่านหนังสือ
ชอบเที่ยวหรือเล่นสนุกสนานมากกว่า	
ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์มากกว่า	
ไม่ได้รับการส่งเสริมให้อ่านหนังสือ	
อื่นๆ (โปรดบอก).....	

๓. เด็กของท่านอ่านหนังสือประเภทไหน?

-หนังสือพิมพ์
-หนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือน
-หนังสืออ่านเล่นหรือนวนิยาย
-หนังสือทางศาสนา
-หนังสือตำราหรือหนังสือเรียน
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

๔. เด็กของท่านได้อ่านหนังสือที่ไหนมาอ่าน?

-เด็กยืมมาจากห้องสมุด
-เด็กเช่าจากร้านหนังสือ
-เด็กซื้อมาอ่านเอง
-ข้าพเจ้าซื้อหรือหาให้
-เด็กไปอ่านที่บ้านคนอื่น
-อ่านหนังสือที่ข้าพเจ้ารับหรือซื้อเอาไว้
-คนอื่นซื้อหรือหาให้
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

๕. เมื่อเด็กอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียน ท่านคิดว่าเด็กจะไ้รับผลดีหรือผลเสียอย่างไร?

-ทำให้มีความรูกว้างขวางทันโลก
-ทำให้สนใจในความหาความรู้ต่อไป
-ทำให้อ่านหนังสือได้คล่องขึ้น
-ทำให้เป็นคนเฉียบแหลม
-ทำให้ไ้รับความเพลิดเพลิน
-ทำให้ไม่ออกไปเที่ยวนอกบ้าน
-ไ้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
-เด็กถือเป็นช่องทางที่ไม่ช่วยทำงาน
-ทำให้เป็นคนเพ้อฝัน
-ทำให้เห็นทัวอย่างที่ไม่ดี
-ทำให้เสียสุขภาพ
-ทำให้ผลการเรียนไม่ดี
-เสียเงินซื้อหนังสือ
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

๖. ท่านมีวิธีส่งเสริมการอ่านของเด็กอย่างไร?

-ให้หนังสือเป็นของขวัญหรือรางวัล
-ยกย่อง ชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ
-หาหนังสือมาให้เด็กอ่านเสมอ
-สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด
-พาเด็กไปร้านขายหนังสือหรือห้องสมุด
-พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องที่ได้อ่าน
-ให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเสมอ
-ให้เด็กเล่าเรื่องที่ได้อ่านให้ฟัง
-เมื่อพบเรื่องที่สนใจให้เด็กอ่านหรือดูควย
-จัดที่ไว้ให้เด็กอ่านหนังสือ
-ใช้วิทยุหรือโทรทัศน์กระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ
-แนะนำให้หาคำตอบจากหนังสือ เมื่อเด็กสงสัย
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

๗. ท่านมีปัญหาอย่างไรในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก?

-ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก
-ต้องยุ่งอยู่กับการประกอบอาชีพ
-ไม่ค่อยมีเงินซื้อหนังสือ
-หาหนังสือที่ดีให้เด็กอ่านไม่ได้
-ที่พักอาศัยไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ
-ไม่รู้วิธีทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ
-เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ เด็กมักไม่เชื่อฟัง
-มักอารมณ์เสีย เมื่อบอกให้เด็กอ่านหนังสือ
-ยังไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ
-อื่นๆ (โปรดบอก).....

จบแบบสอบถามแต่เพียงเท่านี้
ขอขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่ง.